

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

25 september 2002

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

WIJZIGING IN HET BESTUUR VAN EEN FRACTIE

SEPTEMBERVERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING

Inhoud

Nr. 3

Woensdag 25 september 2002
Morgenvergadering

Berichten van verhindering	1
Wijziging in het bestuur van een fractie	1
Verklaring van de Vlaamse regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2003	
Bespreking	1
Sprekers : de heren Eric Van Rompuy en Luc Martens, mevrouw Brigitte Grouwels, de heer André Denys, mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, de heren Francis Vermeiren, Carl Decaluwe, Filip Dewinter, Luc Martens, Bruno Tobback, Gilbert Bossuyt, minister Dirk Van Mechelen, minister Marleen Vanderpoorten, minister Mieke Vogels, minister Steve Stevaert en minister-president Patrick Dewael	
Regeling van de werkzaamheden	28

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10.18 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Mathieu Boutsen, Anny De Maght-Aelbrecht, Margriet Hermans : gezondheidsredenen ;

Jacques Timmermans, Christian Van Eyken : buitenslands ;

Leo Peeters : ambtsverplichtingen.

WIJZIGING IN HET BESTUUR VAN EEN FRACTIE

De voorzitter : Dames en heren, bij brief van 23 september 2002 deelt de heer Herman Lauwers mee dat de VU&ID-fractie heeft beslist om met ingang van 23 september 2002 de heer Etienne Van Vaerenbergh als fractievoorzitter te vervangen door de heer Herman Lauwers.

VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2003**Bespreking**

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de bespreking van de verklaring van de Vlaamse regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2003.

De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, leden van de Vlaamse regering, dames en heren, het Vlaams Parlement nam in 1992 de beslissing om het parlementaire jaar te beginnen met de Septemberverklaring en zo de primeur van de begrotingsbesprekingen voor te behouden voor het parlement. Toen men voorheen de begroting opstelde, had het parlement nooit de gelegenheid om daarop in te spelen, vandaar de Septemberverklaring. Dit jaar werd hiervan afgeweken. Sinds een tiental dagen zijn de Vlaamse excellenties niet meer weg te slaan uit het beeld en de kranten. Ieder ontvouwt zijn begrotingsplan. Het parlement is duidelijk niet meer de eerste gesprekspartner en de eerst geïnformeerde. Hoe zou dat komen ? U mag driemaal raden. Zou het feit dat voor de eerste maal in 10 jaar de Vlaamse regering 10 dagen vroeger in de media komt iets te maken hebben met de nakende federale verkiezingen ?

In een interview in een krant – ik hou ze allemaal nog bij – verklaart minister Stevaert dat hij niet bezig is met verkiezingen. Het zijn de parlementsleden die vrezen dat ze er de volgende maal niet meer bij zullen zijn die zenuwachtig zijn, aldus de minister. Hij verklaart dat er in het parlement ongelukkige mensen bij elkaar zitten. Ze zijn goed betaald, maar toch ongelukkig. De oppositieleiden zijn ongelukkig omdat ze geen minister kunnen worden. De parlementsleden uit de meerderheid, mijnheer Tobback, zijn ongelukkig omdat ze nog geen minister zijn. Maar minister Stevaert beweert niet bezig te zijn met de verkiezingen. Hij is slechts lijsttrekker voor de Senaat in Vlaanderen en voor de Kamer in Limburg. De minister-president is lijsttrekker voor de Kamer in Limburg. Vandaag lees ik dat minister Van Grembergen de tweede plaats op de Kamerlijst in Gent wil. Minister Vogels is alleszins kandidaat voor de Senaat en misschien ook voor de Kamer. Maar ze zijn niet bezig met de verkiezingen ! (*Opmerkingen*)

U kunt ermee lachen, maar u gaat zelf uw mandaat niet opnemen. Daar wordt mee gelachen ten overstaan van de publieke opinie. We weten het nu : de verkiezingscampagne is begonnen en die zal duren tot in 2004. Inmiddels zal men kiezersbedrog plegen. Maar goed, dat is de nieuwe politieke cultuur. We moeten daaraan wennen.

In dit electoraal klimaat is het natuurlijk moeilijk om een onderscheid te maken tussen 'Wahrheit' en 'Dichtung', tussen beloften en realisaties. Al wat niet past in die goednieuwsshow mag immers niet

Van Rompuy

aan bod komen. Alleen de goede dingen mogen worden gecommuniceerd. Dat heeft Slangen ons allemaal geleerd.

Het is dan ook opvallend dat op een ogenblik dat de economie in moeilijkheden verkeert en dat de werkloosheid stijgt, de minister-president komt zeggen : ‘Het is een dipje. Het is een knik in de conjunctuur. Dat zal wel overwaaien. De conjunctuur : dat komt en dat gaat.’

Ondertussen is de jeugdwerkloosheid op een jaar tijd met 25 percent gestegen. De werkloosheid is met 15 percent gestegen. De werkgelegenheidsgraad – het paradedepaardje van de actieve welvaartsstaat – is vorig jaar in Vlaanderen opnieuw gedaald tot 63 percent. De actieve welvaartsstaat is trouwens geschrapt uit het vocabularium van paars-groen. Ik heb dat woord niet meer gelezen. Ik zal daar straks nog op terugkomen.

Voor het derde opeenvolgende jaar gaat het niet goed met de economie. We moeten niet in doomsdayscenario's vervallen, maar van een regering wordt verwacht dat ze een analyse maakt. Wat is er aan de hand ?

De beurzen zijn reeds 2 jaar in verval. We zien dat het internationaal economisch klimaat somber is. Vlaanderen is daar bijzonder gevoelig aan, omdat we altijd het hoogst aantal buitenlandse investeringen gehad hebben in de jaren negentig per hoofd van de bevolking, wat federaal minister Vande Lanotte daar ook over mag vertellen.

We hebben enorme troeven en mogelijkheden, maar vorig jaar zijn die buitenlandse investeringen met 75 percent gedaald. Vandaag zien we dat we nog alleen buitenlandse investeringen hebben bij de bestaande multinationals die voor een stuk uitbreiden. De greenfieldinvesteringen – de nieuwe buitenlandse investeringen – komen echter niet meer naar hier.

Veel van die multinationale bedrijven zijn beursgenoteerd. We zitten met een internationale investeringscrisis. Dat zorgt er natuurlijk voor dat ze internationaal hun investeringen terugschroeven en dat we zaken meemaken zoals bij Alcatel Bell, waar de werkgelegenheid bedreigd is.

Een double-dipsscenario is niet langer meer uit te sluiten. Vlaanderen zal daar natuurlijk de gevolgen van dragen. De werkgelegenheidsgroei is voor het eerst sinds 1996 stilgevallen. Volgend jaar verwacht

men een toenemende werkloosheid, zoals trouwens ook in Nederland, waar men 100.000 werklozen meer verwacht. Dit moet ook gezegd worden.

Waarom moeten we bezorgd zijn ? We moeten bezorgd zijn omdat we juist die internationale dimensie hebben en omdat bestaande bedrijven de middelen niet meer hebben om te groeien. In zulke omstandigheden hebben ook startende bedrijven het bijzonder moeilijk.

De Vlaamse regering heeft dit natuurlijk allemaal niet in handen. Het is een internationaal gegeven. Ook op federaal niveau moet er dringend werk worden gemaakt van de competitiviteit van de ondernemingen. We zien dat onze kosten 5 percent hoger liggen dan in onze buurlanden. Op Vlaams vlak is men nu echter al 3 jaar aan het improviseren zonder een langetermijnvisie op de Vlaamse economie. Wat wordt er echt gedaan om de aantrekkingskracht van onze economie te verbeteren ?

Wij als CD&V hebben op ons congres gepleit voor investeringsstimuli, begeleiding van starters, investeringen in technologie en research, bijkomende inspanningen voor vorming en opleiding. Deze begroting in deze moeilijke sociaal-economische toestand mist een dimensie inzake versterking van het economisch draagvlak en inzake werkgelegenheid.

Wat is de balans van de Vlaamse regering ? De stop-and-gopolitiek van het expansiebeleid creëert onzekerheid bij het bedrijfsleven. De meertewerkstellingssteun is in april 2001 door minister Van Mechelen afgeschaft. Men wil hem nu opnieuw invoeren. Er is een decreet ondersteuningsbeleid dat in het Vlaams Parlement ligt, met een systeem dat de bedrijven in competitie zullen moeten komen om hun investeringssteun binnen te halen, het zogenaamde callsysteem. Het Vlaams Economisch Verbond en de Unizo zeggen dat dit een loterij wordt. Trek maar eens een buitenlandse investering aan als men in een loterij terechtkomt.

Er zijn ook de gebroken beloftes van minister Gabriëls over de lastenverlaging voor de bedrijven. Hij heeft die verlaging herhaaldelijk aangekondigd, maar we kunnen alleen maar vaststellen dat bijvoorbeeld de milieubelasting voor de bedrijven niet meer aftrekbaar zal zijn in de gewestbelasting. We gaan dus naar een belastingverhoging, waarvan de textielsector het grootste slachtoffer zal zijn.

Initiatieven om de administratieve rompslomp met 25 percent te verminderen blijven uit. De heer Peeters van de Unizo zei dat Verhofstadt nog het voordeel van de twijfel geniet omdat hij er tenminste

Van Rompuy

mee bezig is, terwijl het voor de Vlaamse regering blijkbaar zelfs geen actueel thema is.

Flanders Technology werd afgeschaft. Nu wordt het weer ingevoerd. Dat is de stop-and-gopolitiek. Eerst worden er dingen aangekondigd, en vervolgens wordt er iets anders gedaan, en dan nog is het bijzonder weinig. We moeten het nochtans hebben van de nieuwe technologieën. De werkgelegenheid werd in de jaren negentig vooral in de nieuwe bedrijven gecreëerd. Tussen 1995 en 2000 zijn er netto 80.000 nieuwe jobs gekomen in de beginnende bedrijven.

Daarom is er research en ontwikkeling nodig. Technologie is belangrijk. Europa wil dat we een inhaaloperatie uitvoeren en 3 percent bereiken bij de overheid en in de privé-sector in 2010. Nu is er voorzien in 60 miljoen euro, maar de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid heeft al gezegd dat het onvoldoende is en dat het moet worden opgetrokken tot 95 of 100 miljoen euro.

Het economisch draagvlak dat zo belangrijk is voor duurzame werkgelegenheid, wordt door de Vlaamse regering niet au sérieux genomen. Het blijft bij vrijblijvende intentieverklaringen. Als we het beleid punt voor punt analyseren, zien we dat we in een onzekere situatie zitten. De bedrijven weten dat, en vragen zich af wat er aan de hand is.

Minister Landuyt noemt dit het uur U van de actieve welvaartsstaat. Maar waar is het doelgroepenbeleid? De jeugdwerkloosheid is met 25 percent gestegen. Het aandeel van migranten in de werkloosheid is gestegen van 9,3 percent in 1995 tot 15 percent in 2002. De VDAB zegt dat een derde van de middelen voor langdurig werklozen niet is gebruikt.

Uw beleid faalt dus. Waar zijn de Vlaamse CAO's? Waar blijft de hervorming van de VDAB? Hebben we nog wel een minister van Werkgelegenheid? We zien u in alle mogelijke programma's op de televisie, maar we moeten ook vaststellen dat uw doelgroepenbeleid en uw beleid ten aanzien van de arbeidsmarkt geheel falen.

Juist nu moeten we echter in de diepte werken, met vorming en opleiding. Het is heel belangrijk dat we daar aandacht voor hebben, maar in de Septemberverklaring wordt de negatieve ontwikkeling op de arbeidsmarkt haast genegeerd. Wellicht past ze niet in de profileringsdrang in de aanloop naar de federale verkiezingen. Het paradepaardje van paars-

groen, de actieve welvaartsstaat, mag bij gebrek aan resultaten uiteraard geen verkiezingsthema worden.

Socialisten en groenen beschouwen werkgelegenheid niet langer als een prioritair thema. Na 3 jaar paars-groen blijken ze te kunnen instemmen met een Septemberverklaring waarin eigenlijk met geen woord wordt gerept over de groei van de werkloosheid en het feit dat de economie volgend jaar zeker geen 2 percent zal groeien. Er worden geen nieuwe initiatieven in aangekondigd. Dat is erg. De liberalen willen in hun verkiezingscampagne uitpakken met de lastenverlaging, maar gesteld dat de burgers die al gevoeld zouden hebben, dan nog is ze maar een schrale troost voor al degenen die hun werk verloren hebben of dreigen te verliezen.

Daarom is deze begroting een gemiste kans. Dat is onze zwaarste kritiek. Er is geen sociaal-economische dimensie. Als er de laatste 20 jaar iets positiefs was in de Vlaamse regeringen van de heren Geens en Van den Brande, dan was het dat zij bezig waren met het voorbereiden van de toekomst. Ze hadden een langetermijnvisie op de economie. Nu is er nog slechts een kortetermijnvisie. En zelfs dat helpt niet, want die zogenaamde lastenverlaging, zo hebben we vandaag kunnen lezen, heeft het consumentenvertrouwen niet kunnen steunen. Het algemeen beeld is dat het vertrouwen in de economie blijft haperen.

Ik zal vandaag geen technische analyse maken van de begroting 2003, ik beschik trouwens niet over de gegevens. In de zomer zei de regering dat ze 620 miljoen euro moest vinden, daarna had ze het over 300 miljoen euro. Uiteindelijk heeft ze dit kunnen ombuigen met heroriënteringen. Ik weet niet precies wat er is gebeurd. De begrotingsbesprekingen moeten uitwijzen of de cijfers kloppen. De heroriënteringen zullen wel puur fictief zijn, want in de Vlaamse begroting zitten enorm gevoelige sectoren. Het zullen dus wel begrotingstrucs zijn.

De begrotingshypothese inzake economische groei is optimistisch ingeschat. In Nederland houdt minister-president Balkenende het bij een economische groei van 1,5 percent. De meeste conjunctuurinstituten geven prognoses die lager liggen dan 2 percent. De BBL spreekt zelfs van 1 percent. Wij volgen het optimistisch scenario. Er is wel een conjunctuurprovisie van 0,4 percent, maar die wordt uit het FFEU gehaald. De begrotingshypothese is duidelijk te optimistisch. Vorig jaar was dat ook het geval, we hebben er toen ook op gewezen. De regering was uitgegaan van 2 percent, maar zal in 2002

Van Rompuy

wellicht eindigen met 0,5 percent. Ik denk dat we nu ook met een verkeerde begrotingshypothese vertrekken.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer van Rompuy, u gaat toch een beetje te ver. Zoals u maar al te goed weet, stelt de financieringswet dat we rekening moeten houden met het nieuwste cijfer van de economische begroting zoals die wordt vooropgesteld voor 2003. Dat cijfers is – zoals u weet – een BNI van 2,4 percent.

De Vlaamse regering heeft beslist om deze 2,4 percent in te schrijven in de middelenbegroting, maar in de uitgavenbegroting slechts rekening te houden met 2 percent en 0,4 percent niet uit te geven. Die komt niet uit het FFEU, ik weet niet waar u dat haalt. We schrijven de 0,4 percent in op een conjunctuurprovisie, die daardoor intact blijft en zonder bestemming is. De Nationale Bank van België, toch geen onbelangrijke instelling, gaf gisteren nog een bruto binnenlands product van 2,8 percent. Vandaag heeft Dexia, onze bankier, bekendgemaakt dat hij uitgaat van een BNI van 2,2 percent.

Als morgen een nieuw gewapend conflict ontstaat of we worden geconfronteerd met externe factoren, spreekt het vanzelf dat we dit opnieuw moeten bekijken. Vandaag bij de bespreking van de Septemberverklaring stellen dat de Vlaamse regering uitgaat van onvoorzichtige parameters, vind ik zeer overtrokken.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de minister, u maakt dezelfde fout als vorig jaar. Ik lees ook elke dag de conjunctuurprognoses en wat de experts erover zeggen. De heer Verplaetse, eregouverneur van de Nationale Bank, heeft het vandaag over 1,75 percent. Ik voorspel u dat binnen dit en enkele weken al die prognoses naar beneden zullen worden herzien zoals vorig jaar. Dat u daar geen rekening mee houdt, is uw verantwoordelijkheid, maar wij zouden op dat vlak voorzichtiger zijn.

Er is geen geld voor nieuwe initiatieven.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer Van Rompuy, u zegt nu identiek hetzelfde als vorig jaar. Toen zei u ook dat de begroting gebaseerd was op niet-realistische parameters. We hebben die opgesteld op 9 september. Daarna zijn de gebeurtenissen van 11 september gevolgd. Tijdens het debat

over de Septemberverklaring hebben we gezegd dat de begrotingscontrole het moment is om desgevallend bij te sturen, wat we ook hebben gedaan. Dit doen we trouwens altijd. Het belangrijkste voor mij is dat op het einde van het jaar altijd blijkt dat we juist zitten en het overschot op dat moment groter is dan wat we begroot hebben. U moet dus niet zeggen dat het allemaal niet-realistisch is. Het enige verwijt dat u zou kunnen maken is dat we te streng begroten, want op het einde van het jaar is het resultaat beter.

Laat me vervolgens toe iets te zeggen over die zogenaamde specialisten. U geeft de cijfers van de BBL. Weet u dat de BBL twee prognoses hanteert ? 1 percent in geval van een inval in Irak, 2,3 percent zonder dit conflict. Zo kan ik het ook. Ik zal u de cijfers eens tonen die al die gezaghebbende conjunctuurspecialisten 2 maanden geleden naar voren hebben geschoven.

Vandaag kan ik enkel vaststellen dat het IMF momenteel nog steeds uitgaat van 2,6 percent. Volgens de financiering moeten we het cijfer hanteren dat aldus vooropgesteld wordt. Dit komt neer op een inschrijving van 2,4 percent, waarbij we echter een eventueel slechter eindresultaat incalculeren. Vandaar dat we 0,4 percent niet halen uit het FFEU, maar dat we die voorbehouden en aanleggen in een conjunctuurreservefonds.

U kunt vele prognoses aanhalen. Gisteren heb ook ik tot mijn verbazing op de website van de Nationale Bank van België gelezen dat deze instelling nog steeds uitgaat van 2,8 percent. Indien we dat cijfer zouden overnemen, zou ik u misschien nog in uw kritiek kunnen bijtreden. Dat zou inderdaad iets te optimistisch zijn. U weet het echter ook niet. Binnen 2 maanden zou inderdaad kunnen blijken dat we met die 2 percent iets te optimistisch zijn. Maar binnen 2 maanden kan net zo goed het tegenovergestelde blijken. Eén zaak is in ieder geval duidelijk : ik weet dat niet met grote zekerheid, maar u evenmin.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de minister-president, ik weet één ding zeker, namelijk dat het hier niet om een conjunctuurdipje gaat. We verkeren in een internationale situatie waarbij iedereen zijn hart vasthoudt voor wat in de komende maanden kan gebeuren. Uiteraard hoop ik dat het beter uitvalt. Toch blijf ik erbij dat deze hypothese veel te hoog gegrepen is en blijkt geeft van een gebrek aan voorzichtigheid.

In de begroting is geen ruimte voor nieuwe initiatieven. Alles wat met een nieuw beleid te maken

Van Rompuy

heeft, wordt verschoven naar het FFEU dat aan het uitgroeien is tot de beloftetrommel en snoepdoos van de Vlaamse regering. Minister Stevaert heeft gezegd dat hij daarmee gedurende 5 jaar infrastructuurwerken ter verhoging van de verkeersveiligheid gaat financieren. Dat zal hem 500 miljoen euro kosten en daarmee zegt hij het te kunnen rooien tot in 2008. Hij weet daarbij echter niet of er spaaroverschotten zijn.

Mijnheer de minister-president, als de begroting soms beter uitvalt dan voorspeld, dan is dat omdat een heel pak kredieten niet opgebruikt zijn. We zitten dan ook in een heel eigenaardige situatie. Langs de ene kant worden bepaalde uitgaven niet gedaan, waarbij ik bijvoorbeeld verwijs naar het Vlaams Infrastructuurfonds of naar huisvesting. Ook in het kader van het FFEU wordt amper iets uitgegeven. Die niet-uitgaven worden dan langs de andere kant in een pot gestopt en die pot reserveert men, wat dus betekent dat daar evenmin uitgaven mee gebeuren. Dit leidt ons naar een soort fictieve begroting, naar een soort droomtrommel die een totaal eigen leven gaat leiden en waarvan niemand eigenlijk nog weet wat die precies inhoudt of betekent.

Hoe die voeding gebeurt, is heel moeilijk, ja zelfs bijna onmogelijk uit te leggen aan iemand die niet met begrotingstechnieken vertrouwd is. Dit maakt het eigenlijk bijzonder interessant voor de Vlaamse regering omdat zij daardoor bepaalde problemen – bijvoorbeeld met betrekking tot het VIPA of de schoolgebouwen – kan doorverwijzen naar het FFEU in plaats van naar de reguliere begroting. Maar als die vastleggingen in de volgende jaren tot betalingen zullen leiden en er op dat ogenblik geen toevoegingen aan het fonds zullen gebeuren, dan is er een netto-intering op de reserves. Ik verwijs in dit verband naar de woorden van professor Van Rompuy in de hoorzitting met betrekking tot de HRF. Professor Van Rompuy verklaarde dat dat fonds hem niet interesseerde en dat hij er zelfs geen rekening mee hield. Voor hem telt enkel wat daarop wordt uitgegeven. Eenmaal uitgegeven, komt het terecht in de primaire uitgaven en telt het uiteraard voor de berekening van de norm van de HRF.

Precies dat is de potentiële tijdbom in die begroting. Dit is een snoepdoos voor beloftes. Maar eenmaal uitgegeven, zullen die uitgaven naar boven komen en onvermijdelijk leiden tot het schrappen van bepaalde uitgavekredieten in de reguliere begroting, of tot belastingverhogingen.

Dit is geen solide begrotingsbeleid. We hebben hier met iets nieuws te maken : de beloftemachine wordt ingebouwd in de begroting. Minister Stevaert is erin geslaagd zijn toekomstverhalen nu reeds in de begroting in te bouwen, maar dan wel op drijfzand. Binnen enkele jaren zal deze enorme blunder van de Vlaamse regering voor iedereen duidelijk zijn. De volgende regeringen zullen dan met de gebakken peren zitten.

Mijnheer de minister-president, er zijn me twee uitspraken van u inzake onderwijs opgevallen. U zegt dat er iets vreemds aan de hand is : hoe meer geld u uitgeeft aan onderwijs, hoe groter de ontevredenheid is. U zegt ook dat er geen maatschappelijk draagvlak is voor een vraag naar meer geld voor onderwijs. Mijnheer de minister-president, u geeft gewoon toe dat er een malaise is in het onderwijs.

Minister-president Patrick Dewael : Ik heb niet gezegd dat er geen maatschappelijk draagvlak is voor meer geld. Ik heb gezegd dat deze regering veel geld uitgeeft aan onderwijs. Het gaat over een bedrag van 70 miljard frank in één legislatuur.

Ik heb gezegd dat ik verrast ben over uitspraken van bepaalde mensen uit het onderwijs, omdat ze met die inspanning blijkbaar onvoldoende willen rekening houden. Ik heb ook gezegd dat als men op die manier doorgaat, het moeilijk wordt om vanuit het onderwijs vol te houden dat er nog meer nodig is. Ik vind dat er in de toekomst meer geld nodig is, maar als we op die manier blijven communiceren en stakingen aanzeggen of daarmee dreigen, dan wordt het moeilijk om het maatschappelijk draagvlak te blijven onderhouden om die vraag naar meer geld te rechtvaardigen.

De heer Luc Martens : Mijnheer de minister-president, u moet uw interviews eens herlezen.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer Van Rompuy, ik onderbreek u en ik zal dat niet meer doen, maar als we een goed debat willen houden, moet u mij juist citeren. U moet niet alles uit de context halen.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de minister-president, ik lees uw veelvuldige artikels en ik schrijf op wat ik lees. Meer kan ik niet doen. Ik heb een vrij goede pen en een goed geheugen.

Waarom is die malaise er nog steeds ? Minister Vanderpoorten, u bent erin geslaagd om met een niet te stuiten vernieuwings- en regeldrift de onderwijswereld te destabiliseren. Dat zeg ik niet, dat zeggen de mensen die het onderwijsveld waarne-

Van Rompuy

men. Ze zeggen ook dat u niet in staat bent om met het middenveld te dialogeren. Daarom is er een malaise.

De rondetafelconferentie, waarvan de heer Sannen voorzitter is, zegt dat de kredieten voor onderwijs in verhouding tot het BNP, lager liggen dan het OESO-gemiddelde van 5 percent. We moeten dus nog een inspanning doen van 0,3 tot 0,4 percent, dat is ongeveer 30 miljard frank. De financieringsgroep van de rondetafelconferentie had in haar eindrapport ondubbelzinnig gezegd dat in de begroting van 2003 hiermee rekening zou worden gehouden. We stellen nu vast dat er in de begroting 2003 geen geld is voor nieuwe initiatieven om uitvoering te geven aan de rondetafelconferentie. Mevrouw de minister, u hebt dat zelf gezegd op een persconferentie.

De voorzitter : Als een minister het woord vraagt, dan krijgt hij of zij het woord. In het nieuwe Reglement staat dat ik kan oordelen over het spreekrecht van een minister als een parlamentslid niet aan de spreker refereert, maar aan de regering.

Mijnheer Denys, u bent ooit het slachtoffer geweest van die regeling, toen u hier 20 minuten stond te wachten tijdens een discussie.

Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, ik heb de indruk dat de heer Van Rompuy af en toe iets hoort waaien over het onderwijs en dat dan poneert tot algemene stellingen.

De heer Sannen is voorzitter van één van de werkgroepen, niet van de rondetafelconferentie zelf. Als u verwijst naar OESO-cijfers, naar die 5 percent, dan moet u vergelijken wat te vergelijken is. In heel veel landen zitten bijvoorbeeld de onderwijspensioenen in de OESO-cijfers, bij ons is dat niet het geval. Als u toch wilt vergelijken met OESO-cijfers, moet u ook zeggen dat we daar inzake het secundair onderwijs ver boven zitten.

Wat de nieuwe initiatieven betreft, heb ik in de loop van het voorbije jaar voortdurend gewerkt om geld te krijgen en te vinden, gedeeltelijk in mijn eigen begroting. Het is niet omdat er op de dag van de begrotingsbesprekingen geen extra initiatieven worden aangekondigd, dat er in 2003 geen nieuwe initiatieven zullen zijn. Het zou getuigen van enige intellectuele eerlijkheid, indien u daarmee rekening houdt.

De heer Eric Van Rompuy : Mevrouw de minister, ik heb geciteerd uit uw antwoord op de vraag die de heer Martens u enkele weken voor het reces heeft gesteld. U zei toen dat u nieuwe initiatieven bekend zou maken na de rondetafelconferentie.

In het vrij onderwijs blijft de ongelijkheid bestaan, maar voor ons telt elk kind. U stelt dat er een verbetering is. Natuurlijk is er een verbetering, want tijdens de vorige regeerperiode werden akkoorden gesloten om de financiering van het vrij onderwijs te verbeteren en de kloof met het gemeenschaps-onderwijs te dichten. Het is niet waar dat deze regering meer doet dan de vorige. De berekeningen wijzen uit dat het vrij onderwijs alles bij elkaar 70 miljoen euro meer moet krijgen dan op de begroting van dit jaar is vastgelegd, om de decreten te kunnen naleven en om de vooropgestelde verhouding van 100/76 in 2006 en 2007 te bereiken. Het vrij onderwijs krijgt op dit ogenblik dus 70 miljoen euro te weinig om het groeipad te kunnen realiseren. Er is dus een verbetering, want daar was in voorzien, maar die is onvoldoende om het groeipad te bereiken in 2006 en 2007.

Wij hadden van de regering verwacht dat het groeipad zou worden versneld na de rondetafelconferentie, om uiting te geven aan de studie objectieerbare verschillen. Dat is niet gebeurd. Een en ander gaf, ook bij ons, aanleiding tot discussie over de rondetafelconferentie. We zouden een perspectief moeten hebben en een meerstappenplan zodat elk kind op voet van gelijkheid wordt behandeld. We hadden dan ook verwacht dat een nieuw groeipad zou worden uitgetekend. De regering maakt daar echter geen werk van. Op de rondetafelconferentie werd gevraagd om de kosteloosheid van het basisonderwijs dringend te realiseren, maar daarvoor wordt niet in middelen voorzien in deze begroting. Hetzelfde staat trouwens ook in het regeerprogramma.

Op de rondetafelconferentie werden duidelijke conclusies bereikt, maar die worden genegeerd. Als de conclusies niet samenvallen met de inzichten van de minister, moet het huiswerk opnieuw worden gemaakt. Zo zou de werkgroep 'vrijheid van onderwijs' met betrekking tot pluralisme en autonomie, het huiswerk opnieuw moeten maken, omdat de conclusies de minister niet aanstaan. Nu wordt heel duidelijk wat de echte bedoelingen waren van de conferentie : tijd en vooral budgettaire jaren winnen, een volgend regeerakkoord schrijven, de christen-democraten neutraliseren en bondgenoten zoeken voor het eigen gelijk. Wij doen daar niet aan mee. We zullen het debat voortvoeren op de plaats waar het thuishoort : hier in het Vlaams Parlement.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer Van Rompuy, in feite had ik u kunnen onderbreken na elke zin die u hebt uitgesproken, want al wat u zegt is volledig naast de kwestie. U hebt het over een tekort van 70 miljoen euro. U citeert daarmee een persconferentie van het VSKO. De persoon die de persconferentie gaf, heeft echter een compleet verkeerde inschatting gemaakt. Hij weet dat, want we hebben de zaak al rechtgezet. Het bedrag ten belope van 70 miljoen euro wordt gehaald uit een budget dat niet enkel op het leerplichtonderwijs slaat, maar waarin ook budgetten zitten voor het deeltijds kunstonderwijs, het volwassenenonderwijs en de vrije internaten. Die budgetten hebben niets te maken met de verhouding 100/76. Indien het nog nodig zou blijken, zal ik hierover de volledige uitleg geven tijdens de begrotingsbespreking in de commissie.

De regering heeft wel degelijk veel middelen gestopt in het groeipad dat werd uitgetekend door de vorige regering, maar dat veel trager verliep dan het groeipad dat wij nu hebben uitgestippeld. We hebben nu reeds een verhouding bereikt van 100/65. Met het gewone groeipad was dit nooit het geval geweest, enkel via de extra middelen van deze regering.

Over een meerstappenplan om de financiering per leerling helemaal gelijk te maken, moet er worden gepraat na het afsluiten van de rondetafelconferentie. Volgende week vindt de laatste werkgroepvergadering plaats. De discussie zal gebeuren in samenspraak met de centrale werkgroep.

U verwijst graag naar de kosteloosheid van het basisonderwijs. Ik wil nu wel eens horen wat u daarmee bedoelt. Betekent dit dat we alle uistappen in het basisonderwijs moeten betalen ? Betekent dit dat we de ouders geen inspraak moeten geven ? Dat debat is niet uitgeklaard. Ik heb in de schoolreglementen laten opnemen wat ouders kunnen verwachten. Ik heb het debat op gang gebracht, iets wat in het verleden nooit is gebeurd.

U hebt vorige week zelf gemerkt dat er over autonomie nog geen duidelijkheid is. Het was niet verkeerd van mij om te stellen dat de scholen en niet de koepels meer autonomie moeten krijgen.

De heer Eric Van Rompuy : De discussie zal in het de commissie worden voortgezet. Ik blijf bij de cij-

fers van de Guimardstraat, die mensen kunnen ook rekenen en we geloven hen.

Ik zal niet de hele begroting overlopen, maar ik wil nog enkele puntjes aanhalen. Minister Vogels vroeg bij de aanvang van de begrotingsbesprekingen 125 miljoen euro om in de zorgsector tekorten in kinderopvang, ouderenzorg, gehandicapten, geestelijke gezondheidszorg en de rustoorden weg te werken en nieuwe bijdragen om de zorgverzekering te financieren. 'Desnoods gaan we in het rood', zei de minister, maar ze wilde die 125 miljoen euro hebben. Uiteindelijk kreeg ze in de laatste begrotingsbesprekingen woensdagavond, nadat er was betoogd voor haar kabinet, 7,5 miljoen euro extra. Bij de begrotingscontrole van 2003 moet ze bijkomende middelen vragen om de meest urgente wachtlijst van personen met een handicap weg te werken. Een paar maanden geleden, mevrouw de minister, waarschuwde u voor de giftige cocktail. Er is 500 miljoen euro om gratis televisie te kijken, maar geen geld om de laatste 14 miljoen euro te vinden voor personen met een handicap. Dat is inderdaad een giftige cocktail die u nu blijkbaar hebt opgedronken.

De zorgverzekering is nog maar net opgestart, of het systeem staat al zwaar onder druk. Mijnheer Tobback, de heer Guy Peeters van het socialistisch ziekenfonds zegt dat het een schande is dat er voor 90 percent van de uitkeringsgerechtigden al besparingen zijn, terwijl het systeem nog geen jaar in werking is. Er komt een forfaitaire bijdrageverhoging, waar de sp.a zo tegen was. In het decreet staat dat tegen 1 januari 2003 de bijdrage zal worden geheven volgens draagkracht. Er zal met andere woorden een wijziging van het decreet moeten komen. Ik voorspel dat de nieuwe datum niet 1 januari 2004 zal worden, maar veeleer 1 september 2004, na de volgende Vlaamse verkiezingen.

Voor gratis televisiekijken wordt de forfaitaire belasting afgeschaft, maar voor zwaar hulpbehoevenden met hoge kosten is er geen ruimte in de algemene middelen en zijn er wel extra forfaitaire heffingen nodig. Solidariteit is blijkbaar niet nodig als het gaat om zorg voor mensen. Dat heeft niets met verzuring te maken, maar met een rechtvaardigheidsgevoel. Mijnheer de voorzitter, u hebt eergisteren aangekondigd dat in de Vlaamse Grondwet moet staan dat er geen forfaitaire belastingen mogen worden geheven. Uitgerekend in het systeem waar solidariteit met iedereen wordt gevraagd, wordt geen rekening gehouden met de draagkracht. We hebben daarvoor gewaarschuwd.

Van Rompuy

Ik heb de moed gehad te zeggen dat de discussie de volgende jaren zal gaan over de kwaliteit van de gemeenschapsvoorzieningen en de financiering ervan. Minister Stevaert, u bent – laattijdig – tot dezelfde conclusie gekomen. U hebt echter de nadruk gelegd op privé-investeringen en consumptie, maar niet op investeren in de toekomst. De algemene middelen zijn juist nodig om binnen een solidaire systeem de toekomst te vrijwaren.

Nu sust de regering met het argument dat die regeling maar een paar weken of maanden zou gelden. Dit klopt niet. Dit is de achillespees van het gevoerde beleid. De burger krijgt de indruk dat alles gratis kan, maar hij voelt echter aan dat de vergrijzing zware kosten met zich meebrengt en dat rekening moet worden gehouden met de draagkracht om het systeem te financieren. Anders is het onbetaalbaar. Er moeten ook middelen uit de begroting worden uitgetrokken. Die kassen zijn echter leeg. De gelden werden voor andere zaken gebruikt, voor gemakkelijke dingen, vluchtige dingen, voor consumptie. Dat is de fundamentele kritiek van de christen-democraten.

Wij zijn natuurlijk vóór lastenverlaging – wie zou daar geen voorstander van zijn ? De vraag is wie uiteindelijk de prijs betaalt voor de zaken die worden beloofd. 'Gratis' bestaat immers niet. Dat geldt zeker voor de vergrijzing die zich de volgende jaren sterk zal doorzetten. Door de discussie die we nu voeren over de ziekteverzekering zien we dat de maskers vallen. We zien nu dat er moet worden geïmproviseerd. Als christen-democraten kiezen we zeer duidelijk voor solidariteit en voor de financiering uit de algemene middelen. Het is zeer belangrijk dat dit debat ook in de volgende jaren in het parlement wordt gevoerd.

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Mijnheer Van Rompuy, u hebt het over de verzuring. Ik heb echter de indruk dat de zuurtegraad bij u vrij hoog is vandaag. U citeert graag uit kranten, maar ik kan andere kranten aanhalen. De opmaak van deze begroting was een moeilijke klus. U zegt dat ze nog te ruim bemeten is, maar tegelijk bent u voor belastingverlaging en zegt u dat er te weinig middelen naar onderwijs gaan. Deze morgen staat er in een krant dat deze regering er ondanks alles in is geslaagd om rekening te houden met de vergrijzing. U hoort dat waarschijnlijk niet graag.

De zorgverzekering blijft het belangrijke instrument in Vlaanderen om de kost van de vergrijzing voor een deel op te vangen. Het glas is halfvol of halfleeg. Voor mij is het meer dan halfvol. De Vlaamse regering heeft beslist dat in plaats van de huidige 65.000 Vlamingen nu 130.000 mensen aanspraak kunnen maken op de premies. Van alle bijdragen voor het zorgfonds komt er nog altijd 100 miljoen euro uit de algemene middelen. Dat bedrag is inkomensgerelateerd. Slechts 92,5 miljoen euro is afkomstig uit – gedeeltelijk inkomensgerelateerde – bijdragen. Er wordt al te dikwijls vergeten dat de bijdrage van een half miljoen Vlamingen 10 euro blijft. De overigen betalen 25 euro.

Mijnheer Van Rompuy, de graad van verzuring over het optrekken van de premie situeert zich vooral in politieke kringen. Ik heb tot op vandaag niemand horen opmerken dat die verhoging schandalig was. Als ik bepaalde zaken wil invoeren, dan worden er via de mail allerlei reacties gespuid. Over de verhoging van de premie voor de Vlaamse zorgverzekering heb ik nog geen enkele negatieve mail gekregen. Dit houdt in dat het draagvlak voor deze verhoging en voor de uitbreiding van het systeem tot alle zorgbehoevenden in de rusthuizen zeer breed is. De Vlaming begrijpt veel beter dan u dat deze regering de toekomst voorbereidt en rekening houdt met de vergrijzing via de zorgverzekering, via bijkomende middelen voor woongelegenheden voor het VIPA, enzovoort. Blijkbaar bent u, samen met een aantal van uw collega's, de enige die dit niet wil zien. De publieke opinie ziet dat wel, en een aantal kranten durft dat zelfs schrijven.

Mijnheer Van Rompuy, u vervult een voorbeeldfunctie als fractieleider van de grootste oppositiepartij. Het is misschien het goed om uw zuurtegraad iets naar beneden te brengen en de dingen iets positiever te bekijken. De Vlamingen zullen er alleen maar beter van worden.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Sommige mensen hebben geen computer of mail.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, voor de duidelijkheid zou ik graag weten wat het CD&V-standpunt is in deze materie, want het gaat hier om een belangrijke discussie over de manier waarop we ons Zorgfonds willen financieren. Er is het voorstel om dat met algemene middelen te doen en er is het voorstel dat vandaag voorligt, dat een forfaitaire bijdrage inhoudt. Er is ook het voorstel om de bijdrage te laten afhangen van het inko-

Denys

men. Ik heb de heer Van Rompuy horen zeggen dat hij het Zorgfonds wil financieren met algemene middelen, maar bij zijn fractie hoor ik dan onmiddellijk protest. Wat is het standpunt van CD&V in deze discussie ?

De heer Eric Van Rompuy : Het standpunt van de fractie is dat het systeem dat er nu is, is wat het is. Wij vinden dat de regering de middelen had, maar ze heeft die aan andere dingen besteed. Daarom moet ze nu reeds de premie optrekken.

De heer André Denys : U bedoelt de algemene middelen ?

De heer Eric Van Rompuy : Ik bedoel dat de regering het Zorgfonds moet financieren met algemene middelen, tot het systeem min of meer zijn evenwicht heeft gevonden. Daarna moeten er natuurlijk inkomensgerelateerde bijdragen komen.

Mijnheer Geysels, die premieverhoging gaat over anderhalf miljard Belgische frank. De regering had perfect die tien euro kunnen behouden, en het Zorgfonds gedurende een of twee jaar financieren met de algemene middelen, tot het systeem zijn groeipijnen heeft doorworsteld. Daarna kon de regering de bijdrage dan koppelen aan het inkomen. *(Opmerkingen)*

De voorzitter : Ik wil vragen om de spreker niet te onderbreken. Er werd een vraag gesteld door de heer Denys, en de heer Van Rompuy antwoordt daarop.

De heer André Denys : Het antwoord is niet duidelijk voor mij. Het ligt misschien aan mij, maar ik hoor de heer Van Rompuy de kritiek overnemen van de heer Peeters met betrekking tot de uitgavenbeperking.

De heer Eric Van Rompuy : Hij zegt dat er bespaard wordt.

De heer André Denys : De heer Van Rompuy zegt dat men de uitgaven moet behouden. Als men de uitgaven behoudt, en men wil niet meer algemene middelen uitgeven noch de bijdrage verhogen, hoe moet men de zaak dan financieren ?

De heer Eric Van Rompuy : U kunt blijkbaar niet luisteren naar wat ik heb gezegd. Ik zeg u dat men in een eerste fase, voor volgend jaar, de premie van 10 euro had kunnen behouden. De regering had dan uit de algemene middelen geld kunnen halen

dat er nu blijkbaar niet meer is, want ze heeft dat aan andere dingen besteed.

De heer André Denys : Als het geld uit de algemene middelen moet komen, bedoelt u dus dat er een belastingverhoging moet komen. Ik heb het begrepen. *(Rumoer)*

De heer Eric Van Rompuy : U maakt de verkeerde keuzes, mijnheer Geysels. Ik heb dat niet gezegd, het is minister Vogels die vandaag zegt dat niets gratis is. De heer Sannen zegt dat er een gat van 20 miljard werd geslagen, en dat men dat geld nu elders moet halen.

Het is het standpunt van onze fractie dat in een eerste fase het geld uit de algemene middelen moet komen, maar dat op termijn een inkomensgerelateerde bijdrage onvermijdelijk zal zijn om dat systeem te blijven financieren. Mevrouw Vogels, heel de begroting van de volgende jaren zal trouwens onvermijdelijk leiden tot een discussie over wat we als gemeenschapsvoorziening kunnen financieren met algemene middelen en wat we nog aan privé-consumpties kunnen stimuleren. U hebt gekozen voor dit systeem, wij hebben een andere keuze gemaakt. *(Rumoer)*

De voorzitter : Mag ik vragen om af te ronden ?

De heer Eric Van Rompuy : Ik heb nog twee dingen te zeggen, ik zal het kort houden.

De voorzitter : Mijnheer Van Rompuy, wij hadden afgesproken dat elke fractieleider 20 minuten zou krijgen.

De heer Eric Van Rompuy : Men heeft mij wel onderbroken. *(Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe)*

De voorzitter : Luister eerst, en begin dan te reageren. Mijnheer Van Rompuy, op dit ogenblik zit u reeds aan 36 minuten. Als iedereen akkoord gaat met 20 minuten spreektijd, en ik laat daar met bijna 100 percent overgaan, en ik verwittig nu dat u moet afronden, dan lijkt mij dat redelijk. Het is ten opzichte van de andere fracties niet fair om eerst afspraken te maken, en die dan niet na te komen. Het is niet de eerste keer dat dit gebeurt. Er is al een paar keer over gediscussieerd in het Uitgebreid Bureau. Iedereen weet dit dus, mijnheer Decaluwe. *(Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe)*

Mijnheer Decaluwe, het is niet met roepen dat u een discussie wint. Het Bureau was akkoord met 20 minuten spreektijd.

De heer Eric Van Rompuy : Ik zal het kort houden. Ik heb nog 2 dingen te zeggen. Het paars-groene concept van de actieve welvaartsstaat is begraven. Minister Stevaert gelooft er niet meer in. De heer Geysels gelooft er niet meer in. Het cement van paars-groen is weg. Als christen-democraten leggen wij de nadruk op de verantwoordelijkheid die de maatschappij en haar mensen moeten nemen, in de plaats van ze door te schuiven naar de overheid enerzijds en naar de markt anderzijds. Socialisten worden immers opnieuw socialist en de liberalen worden opnieuw liberaal met de verkiezingen in het vooruitzicht. Wij zeggen dat we voor een actieve kansenmaatschappij zijn. Die maatschappij is geen compromis tussen links en rechts.

Wij willen kansen geven aan mensen en de verantwoordelijkheidszin van groepen en personen centraal plaatsen. Op die manier willen we de samenleving solidair en sociaal structureren en organiseren tot een samenleving waarin rekening wordt gehouden met rechten en plichten. Het paars-groene concept van de actieve welvaartsstaat is verlaten en wij zijn voor een actieve kansenmaatschappij. CD&V staat voor solide, sociaal en waardevast. Ons model van meer welvaart en meer welzijn kunnen we enkel realiseren als er meer Vlaanderen komt.

Als het om tewerkstelling gaat, zegt minister Landuyt dat hij onmachtig is om een beleid te voeren. Minister Stevaert zegt in verband met mobiliteit dat hij onmachtig is om een globaal mobiliteitsbeleid te voeren. Wanneer het gaat over gezinsbijslagen hoor ik minister Vogels pleiten dat dit op het niveau van de deelstaten moet worden geregeld. Ik zie dat ook voor jeugddelinquentie wordt gevraagd de kwestie op gemeenschapsniveau te kunnen regelen. We moeten de Vlaamse autonomie verder gestalte geven in een confederale staatsstructuur. De christen-democraten zullen daar hun medewerking aan verlenen. De gezellige babbels en de bezoeken van onze minister-president en van minister-president Van Cauwenberghe leveren niets op. Het verhaal van de valse communautaire vrede die is gebaseerd op de status quo, moet worden doorbroken. Wij zijn bereid om daaraan mee te werken in dit parlement.

Ik wacht met spanning op een uitnodiging om te discussiëren over de kieskringen in Vlaanderen. De minister-president heeft gezegd : 'We praten niet met CD&V.' Minister Van Grembergen zei ook dat er niet met CD&V wordt gepraat. Vandaag lees ik dat ze hopen die tweede meerderheid te kunnen realiseren met het Vlaams Blok. Ze hopen dat de heer Dewinter de stemmen zal leveren. Ik heb

gehoord wat minister-president Dewael en minister Van Grembergen hebben gezegd : 'Met u praten we niet.' Er wordt echter wel passief gerekend op de steun van het Vlaams Blok. Mijnheer Dewinter, wees dus vriendelijk tegen de minister-president. Zijn lichaamstaal zal tegenover u gedurende de volgende weken veel verbeteren, want de uiteindelijke bedoeling van de meerderheid is paars-groen voort te zetten en de christen-democraten te verzwakken. Daarvoor worden kiessystemen gewijzigd. Wij zullen de handschoenen opnemen en wij zullen ons model en onze visie verdedigen zonder steun van het Vlaams Blok .

Mijnheer Geysels, wij hebben een geweten. U twijfelt daar soms aan, want soms zegt u dat u geen beroep doet op uw geweten wanneer het over Nepal gaat. Ik doe een beroep op uw geweten, want als u met deze heren hier de nieuwe kieskringen wilt realiseren, dan heeft Agalev geen reden van bestaan meer.

Wij zullen de volgende maanden ons model uitdragen. Onze strijdbaarheid is niet gering. Meer dan ooit zullen we vechten om onze positie als sterkste partij in het Vlaams Parlement te verdedigen. We worden genegeerd wanneer het gaat over institutionele problemen. We worden genegeerd wanneer het gaat over de hervorming van de kieskringen en over het project-Vlaanderen. Wij zullen zorgen dat we er de volgende jaren met grote kracht staan. *(Applaus bij CD&V)*

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Ik zal nu niets zeggen over het allerlaatste van het betoog van de heer Van Rompuy. Maar wat de kieskringen betreft, wil ik nogmaals duidelijk stellen dat de regering een ontwerp aan het Vlaams Parlement zal voorleggen. We zullen daarover met niemand onderhandelen : niet met de democratische oppositie, en uiteraard niet met het Vlaams Blok. Dat laatste is boven elke twijfel verheven. De commissie zal het ontwerp normaal behandelen. Ik vind het nogal perfide wat de heer Van Rompuy hier beweert of suggereert. Sta me toe even de redenering om te draaien. Als ik het al of niet indienen van een ontwerp zou laten afhangen van de vraag of de fractie die daar rechts zit dat ontwerp zal goedkeuren, dan zou die fractie de agenda van de Vlaamse regering en van het Vlaams Parlement bepalen. Dat wil ik niet. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Eric Van Rompuy : U weet zeer goed dat u een tweede meerderheid nodig hebt. Die

Van Rompuy

meerderheid vindt u enkel bij ons, tenzij u een beroep doet op het Vlaams Blok. Maar u praat niet met ons. U dient het ontwerp gewoon in. (*Rumoer*)

Kijk hoe de heer Dewinter lacht ! U zult van hem de Vlaamse Haider maken ! Nadien zullen Agalev en de sp.a beweren dat ze dat niet hebben gewild. Wij zullen er in elk geval voor knokken om te belletten dat er een kieskring wordt uitgetekend op maat van deze heren hier. Onderschat ons niet, CD&V zal er staan.

Minister-president Patrick Dewael : Wie zegt dat u het voorstel niet zult goedkeuren na een goed parlementair debat ? Geef de commissie toch wat haar toekomt. Laat iedereen zijn argumenten op tafel leggen en daarover vrij discussiëren. Aan het einde van de rit zullen we zien welke houding uw fractie aanneemt. Ik vind het nogal dwaas om al bij voorbaat aan te kondigen dat u de tekst niet zult goedkeuren.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Hoe zit het met de mogelijkheid om te amenderen ?

Minister-president Patrick Dewael : Het recht om te amenderen is heilig.

Minister Steve Stevaert : De heer Stefaan De Clerck wil de tekst amenderen.

De heer Eric Van Rompuy : Minister Stevaert probeert hier verdeeldheid te zaaien. We kennen die tactiek. Waar heeft de heer Stefaan De Clerck publiek verklaard dat hij de goedkeuring van dit ontwerp in het Vlaams Parlement steunt ? Minister Stevaert heeft mediamacht. Wat hij zegt, wordt veel meer uitvergroot dan wat wij zeggen. We kunnen daarmee leven. Ik herhaal mijn standpunt : u spreekt hier niet de waarheid, minister Stevaert. De arrogantie van de macht tast u aan. U denkt dat u onaantastbaar bent. De komende maanden echter zullen de maskers vallen.

Minister Steve Stevaert : Waar heeft de heer Stefaan De Clerck verklaard dat hij een geamendeerde tekst niet zou goedkeuren ? (*Gelach bij CD&V*)

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik zal iets rustiger beginnen dan de vorige spreker op dit gestoelte is geëindigd. Ik begrijp niet dat de heer Van

Rompuy zich erover beklagt dat het parlement te weinig aan bod komt, maar in één adem ook stelt dat hij niet met ons wil praten. En als de minister-president dan zegt dat het debat in het parlement zal worden gevoerd, dan wordt hij kwaad omdat er niet eerst elders is overlegd. Maar dat is toch in tegenspraak met wat hij hier heeft verklaard ?

Ik wil in de eerste plaats bescheiden en rustig stellen dat ik mij veel beter in mijn vel voel dan de heer Van Rompuy. Ik haal er 2 redenen voor aan. De regeringsverklaring die de minister-president heeft uitgesproken in naam van de regering is sociaal en liberaal. Wij zijn daar heel gelukkig mee.

Ik herinner mij nog levendig onze uiteenzettingen van vorig jaar. Na de aanslagen van 11 september leefde iedereen in de wereld in onzekerheid over de sociale, economische, budgettaire, mondiale en andere gevolgen van zoveel zinloos geweld. Dat duurt vandaag nog altijd voort. Iedereen houdt immers zijn hart vast bij het lezen van sommige verklaringen en uitgesproken intenties. Ook wij in Vlaanderen vroegen ons af wat de gevolgen zouden zijn voor onze economie en de Vlaamse begroting.

Opgelucht kunnen we vandaag stellen dat de Vlaamse economie voldoende gezond en flexibel is gebleken om een dergelijke klap van wereldniveau op te vangen. Als overheidsbestuurder is het nu eenmaal niet mogelijk om met sluitende garantie te voorspellen hoe het economisch gebeuren zal evolueren, laat staan in welke richting. De overheid is in een dergelijke context een speler die afhankelijk is van andere factoren, en kan alleen via een beperkt instrumentarium trachten wat bij te sturen.

De VLD-fractie stelt met grote tevredenheid vast dat de Vlaamse openbare financiën gezond zijn. In de context die ik daarnet heb beschreven, is de Vlaamse regering erin geslaagd om met de beschikbare instrumenten en middelen alweer de budgettaire orthodoxie te bewaren. Dat is zeer belangrijk.

Voor een zesde opeenvolgende keer wordt een positief begrotingssaldo bereikt en wordt de norm van de Hoge Raad voor Financiën meer dan gehaald. Alweer kunnen we vaststellen dat de budgettaire orthodoxie gehandhaafd blijft, en er tevens aandacht is voor schuldafbouw en beleidsmaatregelen. Terecht handhaaft de Vlaamse regering het vertrouwen wat betreft het nastreven van de doelstelling om de schuld tegen het einde van de legislatuur te halveren.

Vermeiren

De VLD-fractie verheugt zich in de voorzichtigheid die de Vlaamse regering aan de dag legt om rekening te houden met een bescheiden economische groei van 2 percent. Ik herneem hier de discussie niet, maar de enige mogelijkheid waarover een regering beschikt is het opvolgen van de richtlijnen van de Nationale Bank. Daar waar het Planbureau en de Nationale Bank uitgaan van een groei van 2,4 percent, kan de Vlaamse regering door de gehanteerde marge een eventuele conjunctuurprovisie van 35 miljoen euro vastleggen, indien de groei toch de verwachte 2,4 percent haalt. Bovendien kan, indien nodig, via de budgetcontrole op elk moment worden bijgestuurd.

Deze budgettaire bekommernissen zijn nodig om het vertrouwen in het bestuur van ons land en onze regio te handhaven. Het minste dat van de overheid mag worden verwacht, is een gezond budgettair beleid. De VLD-fractie stelt tevreden vast dat de Vlaamse regering een dergelijk beleid voert.

Mijn fractie is en blijft trots op het feit dat de Vlaamse regering de voorbije jaren haar orthodoxe en strenge begrotingsbeleid heeft weten te combineren met nieuwe beleidsmaatregelen en dat een groot deel van het regeerakkoord vandaag al een budgettaire vertaling heeft gekregen. Ik wil u er bovendien aan herinneren dat er meer en beter onderwijs is, wat men er ook over moge beweren. Er zijn meer inspanningen gebeurd voor welzijn en gezondheid. Dit is een noodzaak en drie jaar geleden, bij het investituurdebat, heeft de VLD-fractie gezegd dat ze daar op stond. Wij verheugen ons over het sociale en liberale beleid. Er zijn meer inspanningen geleverd op het vlak van de mobiliteit. Er zijn maatregelen genomen ter verbetering van het leefmilieu. Er zijn bijdragen geleverd tot het verbeteren van de economie.

Niet in het minst zijn wij bijzonder tevreden met de lastenverlaging die deze regering heeft doorgevoerd. Het is deze paars-groene meerderheid die voor het eerst in jaren heeft gezorgd voor een lastenverlaging in Vlaanderen en dit in verschillende vormen. Mag ik u herinneren aan de verlaging van de registratierechten, die een onmiddellijke impact heeft gehad. Dit voorbeeld bewijst dat het verminderen van belastingen, het nemen van initiatieven, op de consumptie, op het gedrag van de burger, een onmiddellijke weerslag heeft. De statistieken terzake, die heet van de naald zijn, bewijzen ons dat. Ook is er de meeneembaarheid van reeds betaalde registratierechten. Er is de afschaffing van het kijken luistergeld, die door sommigen wordt genegeerd

maar grote mogelijkheden creëert voor elk gezin in dit land, en in eerste instantie voor mensen met een laag inkomen. Dit kan ook over de hele lijn het consumptiegedrag bepalen. Op een ogenblik dat de economie niet doet wat we er normaliter van mogen verwachten, in deze moeilijke tijden van hogere werkloosheid, is het goed dat de mensen vanaf dit jaar zullen kunnen beschikken over dit – voor sommigen te luttele – bedrag. Op al die zaken vestig ik graag de aandacht van de vorige spreker.

Ook is er de belangrijke beslissing genomen tot de gelijkschakeling van stiefkinderen en natuurlijke kinderen inzake successierechten. Er was de afschaffing van de openingstaks voor cafés. Sommigen zullen daar de neus voor ophalen, maar men moet weten hoeveel kleine middenstanders, hoeveel beginners het daardoor zeer moeilijk hebben gehad en zo in zware financiële situaties raakten. Het is goed daar even aan te herinneren. Vervolgens is er nog de verlaging van de BIV voor milieuvriendelijke wagens, die een onmiddellijke weerslag heeft op het bedrijfsleven. En dan was er ook nog de vrijstelling van successierechten in VEN-gebieden, eveneens een zeer belangrijke beslissing.

Wanneer we bovenop dit alles de federale lastenverlagingen mee in rekening brengen, is het duidelijk dat de burger voor het eerst in jaren geld van de overheid terugkrijgt. Lastenvermindering was een strijdpunt voor mijn fractie. Vandaag stellen we vast dat deze missie volbracht is. Het is verkeerd te stellen dat men met de andere hand terugneemt wat men met de ene hand geeft. Ik daag iedereen in dit parlement uit om mathematisch te bewijzen dat het een broekzak-vestzakoperatie is wanneer men 10 frank aan iemand teruggeeft en die persoon daarna een opcentiem verliest op die 10 frank, dus ongeveer 10 percent. De liberalisering van de elektriciteitsmarkt wordt er ook bijgesleurd. Dat is een correct argument, maar niemand kan toch tegen het feit zijn dat er initiatieven worden genomen die de burger ten goede komen.

Toen de vorige regering belastingverhogingen vooropstelde, heb ik hier nooit horen zeggen dat het onmiddellijke gevolg daarvan meer opcentiemen zou zijn, bijvoorbeeld voor de gemeenten. Nooit sprak men daarover, maar dat was de realiteit. De gemeenten konden het zich op dat ogenblik veroorloven om de belastingen te verlagen, want ze hadden meer inkomsten. Ze hebben dat niet gedaan. Op bepaalde plaatsen is dat wel gebeurd. Over elementen zoals de liberalisering en de politiehervorming valt wellicht het een en ander te zeggen, maar daarbij moet men ook rekening houden met wat in het verleden is gebeurd. Daar-

Vermeiren

mee wil ik geen afbreuk doen aan de rechtmatige bedenkingen van collega's uit gemeentebesturen, die inderdaad worden geconfronteerd met meerooitgaven. Dit echter allemaal op dezelfde lijn stellen, dit allemaal met elkaar vergelijken, en durven te stellen dat het een broekzak-vestzakoperatie is, is volledig onjuist.

Naast onze vreugde om de lastenverlagingen willen we vandaag echter ook een bekommernis meegeven. Het is vandaag modieus om te zeggen dat allerhande lasten, taksen en overheidstoelagen inkomensgebonden moeten worden. De bijdrage voor de zorgverzekering, de milieutaksen : we kunnen in dit verband tal van andere voorbeelden aanhalen.

Mij heeft het niet verwonderd dat daarnet bij een – naar ik veronderstel – ‘slip of the tongue’ van de vorige spreker, er onmiddellijk reactie kwam van het parlement en vanuit zijn fractie. Men moet zich daarover bezinnen. Ik zeg dat zeer rustig. Zo dadelijk zal ik daar nog over uitweiden. Als VLD-fractie roepen wij iedereen op om hierin een voorzichtige en gematigde koers te varen. Het linken van belastingen die de algemene middelen moeten spijzen aan het inkomen van de burgers is één zaak. Het inkomensgebonden maken van andere bijdragen, retributies, openbare dienstverlening en overheids-tegemoetkomingen aan de burger dient te worden afgeremd.

In een bijdrage tot het Documentatieblad van het ministerie van Financiën publiceerde de door ons allemaal geprezen Jef Kortleven, adviseur-generaal van Financiën, in 1997 een tekst over dit onderwerp. In deze bijdrage maakte hij een vergelijking tussen de marginale belastingdruk via de personenbelasting en het inkomensgebonden zijn van overheidstussenkomsten, zoals studiebeurzen, goedkope hypothecaire leningen, en dergelijke meer.

Vanuit het perspectief van arbeidszin en ondernemerszin hebben beide fenomenen een invloed op de burger. Dit kan niemand negeren : hoe hoger het inkomen, hoe hoger de belastingen en hoe minder mogelijkheden om van overheidstussenkomsten te genieten. We moeten daar oog voor hebben. Dit zal dan ook een belangrijke invloed hebben op de beslissing om al dan niet in het arbeidscircuit te blijven. Vergeet ook dat element niet.

Het is vanuit dit oogpunt dat ik deze problematiek wens aan te snijden. In zijn verklaring van de regering wees de minister-president op het feit dat de werkloosheid door een vertraagde groei van de

economie opnieuw aan het stijgen is. Dat is een feit. Terecht vraagt hij dat de zorg voor werkgelegenheid opnieuw hoog op de agenda zou staan, met een bijzondere aandacht voor de activiteitsgraad.

Ik kom daarop nog terug. De activiteitsgraad is inderdaad een belangrijk element. Hij zal zwaar doorwegen in de opvolging en de verbetering van de economie en in de oplossing voor de werkloosheid.

Collega's, niemand betwist dat het sociale systeem dat ons land rijk is, gestoeld is op de hardwerkende burger en de bijdragen die uit zijn arbeid kunnen worden geput. Het zijn zij die we op zijn minst aan het werk moeten houden, naast al die anderen die we voldoende redenen moeten geven om tot de actieve beroepsbevolking te behoren. Ik zeg duidelijk ‘redenen geven’, want het systeem leende zich daar tot voor enkele jaren niet toe.

Men heeft dus gelijk gehad om door belastingverminderingen en door het optrekken van bepaalde schade inderdaad initiatieven te creëren, werklust te creëren en de mensen ertoe aan te zetten te doen wat nodig is. Dat is het positieve in het systeem als dusdanig. (*Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy*)

Mijnheer Van Rompuy, de werkloosheid stijgt inderdaad, maar ik zou zeer rustig het volgende willen stellen. U maakt bestendig allusie op wat de minister-president zegt her en der in de media. Ik heb u gehoord in TerZake. Ik heb u vandaag gehoord. Ik heb uw verklaringen in de pers gelezen. Ik ken u beter dan wie ook. Ik weet dat u een bekwaam en intelligent man bent. Als dusdanig draagt u echter ook vanuit de functie die u vervult als fractievoorzitter een bijzonder grote verantwoordelijkheid.

Men luistert niet alleen naar de minister-president en naar de ministers. Men luistert ook naar die intelligente en verstandige mannen van de oppositie, en zeker naar hun fractieleider. Wanneer u het woord voert ten overstaan van het grote publiek en wanneer u wijst op de ‘double dip’ van onze economie, dan moet u verdorie goed weten dat u een grote verantwoordelijkheid draagt. Ik wil u niet culpabiliseren, maar u draagt mee de verantwoordelijkheid.

We zitten in een economische wereldcrisis en we hopen dat die niet nog erger wordt. Iedereen draagt in zijn verklaringen daarover aan de burgers en de denkers een grote verantwoordelijkheid. Er

Vermeiren

is inderdaad een verhoging van de werkloosheidsgraad en er zijn inderdaad economische problemen, maar u doet aan doemdenken. U legt de verantwoordelijkheid bij de politici, terwijl we telkens moeten zeggen dat we maar over weinig mogelijkheden beschikken. U moet voorzichtig zijn. Ik neem het u niet kwalijk, maar in tijden als deze heeft alles wat politici, en zeker verantwoordelijke, bekwame en beluisterde politici, een dubbele waarde. Dat moet ons aanzetten tot nadenken, en ook de oppositie moet daarin haar verantwoordelijkheid opnemen. (*Rumoer bij CD&V*)

In het huidige klimaat van vertraagde economische groei en licht stijgende werkloosheid zal een pleidooi voor het inkomensafhankelijk maken van allerhande taksen, retributies en overheidstegemoetkomingen de ontstane kloof doen verkleinen en meer mensen opnieuw tot het sociale vangnet verleiden of veroordelen. Zeg nu zelf. Hoe moet een loontrekkende reageren, als hij zijn inkomen uit arbeid ziet stijgen dankzij de appreciatie van zijn werkgever voor zijn goede prestaties, terwijl hij door die stijging een studiebeurs voor zijn kinderen aan zijn neus ziet voorbijgaan, de kans verliest op een renovatiepremie, niet langer kan rekenen op een goedkope hypothecaire lening, enzovoort? Het gaat dan niet om de grootverdieners, maar om mensen met een gemiddeld inkomen.

Ik geef graag een cijfervoorbeeld, dat ik citeer uit de genoemde studie van de heer Kortleven. Een hardwerkend gezin dat zijn belastbaar inkomen spectaculair zag verhogen van 700.000 frank naar 1.400.000 frank, hield daar in 1997 nog 245.019 frank aan over. Van de 700.000 frank inkomensverbetering werd door de gecumuleerde verschuivingen van belastingen en tegemoetkomingen 65 procent afgeroomd, en dit in de meest gevoelige arbeidsgroep, de mensen met gemiddelde inkomens. Het zou trouwens goed zijn dat die gegevens eens werden geactualiseerd. Daarbovenop kon dat gezin niet meer genieten van de diverse premies en andere zaken die we op grond van een normale sociaal-economische, maar meestal ook vanuit een sociale overweging verstrekken.

Collega's, ik zoek niet het gelijk. De VLD-fractie is niet zaligmakend. Ik nodig echter elk parlementslid en elke fractie uit daarover na te denken. Denk na over het feit dat al die mensen, die niet eens grootverdieners zijn, de maatschappij beschermen en in de hoogste mate verantwoordelijk zijn voor het feit dat we – gelukkig maar – een gezond sociaal systeem hebben. Doe die mensen dus niet dood. Hou

er rekening mee. Vooraleer we uitspraken doen over de een of andere put, of het gebruik van de middelen van een of ander systeem, moeten we nadenken, zodat we de sociale zekerheid die daarop steunt, niet doodmaken. We hebben de heilige plicht daarmee rekening te houden.

Als we Vlaanderen inderdaad welvarend willen houden, en als we de Vlamingen aan het werk willen houden, kunnen we hen niet in de tang houden tussen werken of terugvallen op het sociaal net. Het is pervers enerzijds werken en inkomen uit arbeid te bestraffen door het meer inkomensgebonden maken van taksen, retributies en tegemoetkomingen, terwijl we anderzijds worden geconfronteerd met een lichte stijging van de werkloosheid door een tragere economische groei.

Vandaar de oproep van de VLD-fractie aan alle partijen om heel omzichtig om te springen met zulke ideeën. Iedereen heeft zijn redenen en – vermoedelijk – zijn goede bedoelingen. Maar blijf voorzichtig. Denk na, en hou rekening met elk element. Het is onze heilige plicht de sociale zekerheid op een menswaardige en correcte manier in leven te houden. De actoren die haar leefbaar maken, moeten we respecteren.

De Vlaamse regering blijft de kwaliteit van het onderwijs als een van de voornaamste prioriteiten van deze legislatuur beschouwen. De waarheid heeft haar rechten: tijdens deze legislatuur krijgt het departement Onderwijs 1,73 miljard euro of 70 miljard frank extra. In tegenstelling tot de destabilisatie waarvan u daarstraks bent beticht, mevrouw de minister, is het palmares groot: besparingen werden weggewerkt, lonen werden verhoogd, schooldirecteurs verdienen meer, er is een betere ondersteuning van de centra voor leerlingenbegeleiding, de werkdruk wordt verlaagd en ga zo maar door. We mogen hierbij niet vergeten dat al deze elementen bijdragen tot een beter onderwijs voor onze kinderen. Terecht merkt de minister-president op dat wie in een dergelijke context blijft oproepen tot protest tegen het gevoerde beleid, veeleer van kwade politieke wil getuigt, dan van objectiviteit en rechtvaardigheid.

Een andere grote uitdaging die we met zijn allen moeten aangaan, is het bestrijden van de verkeersonveiligheid. Het zou een utopie zijn te denken dat de overheid ervoor kan zorgen dat er geen enkel slachtoffer meer valt op de weg. De factor 'mens', de burgerzin is immers nog te veel bepalend bij het besturen van een voertuig en is moeilijk te sturen vanuit het overheidsbeleid. In de segmenten van het verkeersveiligheidsbeleid waar de overheid wel

Vermeiren

degelijk het verschil kan maken, levert deze regering de noodzakelijke bijdragen. Het wegwerken van de zwarte punten wordt versneld door het vrijmaken van 100 miljoen euro uit het Financieringsfonds voor Eenmalige Uitgaven (FFEU). Op die manier blijkt duidelijk dat de Vlaamse regering wel degelijk prioriteit geeft aan het veiliger maken van onze wegen, kruispunten, fietspaden en doortochten.

Laat me nu even stilstaan bij de argumentatie van de vorige spreker in verband met het benutten van de kredieten van het FFEU. We hebben deze discussie enkele jaren geleden ook gevoerd. De betogen van onze soms luidruchtige collega, de heer Decaluwe, ten aanzien van de toenmalige minister van Openbare Werken, zullen me altijd bijblijven. Hij pakte als lid van de meerderheid minister Baldewijns aan, verweet hem alles wat slecht was en dat hij niets deed aan de zwarte punten. Hij wist niet dat de toenmalige minister van Financiën, mevrouw Van Vlaanderen – ik bedoel mevrouw De-meester, zij noemt mij mijnheer Van Vlaanderen – zich toen verzette tegen welke uitgave dan ook, omdat ze begaan was met de gezondheid van haar begroting. Zoals de heer Van Rompuy vandaag terecht stelt, zei ze dat de kosten te vlug zouden volgen en dat recurrente uitgaven de begroting in haar totaliteit te zeer zouden belasten.

Bijna 3 jaar geleden, voor kerstavond, heeft het Vlaams Parlement een decreet goedgekeurd op voorstel van de fractievoorzitters om daaraan te verhelpen. Dit probleem is niet gemakkelijk op te lossen : tegelijk een gezond financieel beleid voeren en oplossingen zoeken voor de zwarte punten. Men creëerde daarvoor een spaarpot. De heer Van Rompuy noemt dat een trommel waar men in kan graaien, maar ik noem dat een spaarvarkentje waar men op tijd iets insteekt en iets kan uithalen wanneer men het nodig heeft. We hebben vastgesteld dat er nu dringend moet worden opgetreden. We hebben daarvoor een fonds en moeten daarom geen leninglasten aangaan. De heer van Rompuy stelde trouwens in de krant De Standaard en in het programma TerZake dat men van niet-recurrente uitgaven de rentelasten moet aftrekken. De heer Van Rompuy vraagt zich daarbij af wat de toekomst dan zal brengen. Minister Stevaert krijgt nu de middelen om de meeste van die zwarte punten weg te werken en gelukkig zullen we in de toekomst niet tegen een HST-snelheid nieuwe zwarte punten blijven creëren. Het is dus niet juist dat, indien vanuit het FFEU kredieten worden geput om

voor die problemen een oplossing te vinden, het om recurrente en blijvende uitgaven gaat. Immers, in de toekomst zullen we zwarte punten vermijden. Stellen dat het om recurrente uitgaven gaat, is dus niet correct.

Collega's, uiteraard is onze fractie tevreden over het feit dat de Vlaamse regering onze oproep van vorig jaar in verband met de zorgverzekering heeft beantwoord. De VLD-fractie vroeg om oog te houden voor een duurzame ontwikkeling van dit systeem. Het mag niet zijn dat een systeem dat tot doel heeft om de gezondheid van iedere Vlaming mee te helpen garanderen, op de duur zelf ongezond wordt.

De Vlaamse regering heeft de werking en financiering van de zorgverzekering voor de jaren 2003 en 2004 veilig gesteld, iets wat onze goedkeuring en steun wegdraagt. In de Vlaamse spaarpot zal tegen het einde van 2003 meer dan 440 miljoen euro of 17,75 miljard frank zitten door stortingen uit de middelenbegroting van de Vlaamse overheid zelf. Voor de VLD-fractie bewijst dit dat de Vlaamse regering onze bekommernissen van vorig jaar ter harte heeft genomen. In een geest van samenhorigheid en samenwerking werden de oplossingen gevonden die zich opdrogen om het systeem leefbaar te maken en leefbaar te houden. Daarnaast steunen wij ten volle de inspanningen om de wachtlijsten in de gehandicaptensector weg te werken. Ik ben dan ook bijzonder verheugd dat de minister-president samen met minister Vogels initiatieven heeft genomen om kredieten vrij te maken – weliswaar nog steeds onvoldoende – die een goede aanzet zullen geven om deze sector ter hulp te komen. De spaartrommel waar de heer Van Rompuy naar verwijst, bewijst dus zijn grote nut.

Collega's, de VLD-fractie vraagt ook bijzondere aandacht voor het dossier van de inburgering. Onze fractie is van oordeel dat het inburgeringstraject afdwingbaar moet worden gemaakt. Dit traject en de afdwingbaarheid ervan zijn een minimum voor al wie zich wenst te integreren in onze Vlaamse samenleving.

Wij vragen nadrukkelijk dat het Vlaams Parlement de vrije hand zou hebben voor de invulling van de doelgroep van het inburgeringstraject en voor de afdwingbaarheid ervan. Enkel via een ruim parlementair debat kan men de garantie hebben dat de gekozen optie gedragen wordt door een meerderheid van de Vlamingen.

Vermeiren

Collega's, een laatste aandachtspunt vanwege de VLD-fractie heeft betrekking op het Vlaams woonbeleid. De VLD-fractie brak bij elke Septem-berverklaring weer een lans voor meer eigendoms-verwerving. Vandaag zien we een maatregel die we volmondig kunnen steunen. Sociale huurders de kans geven om hun woning te kopen, in een aan-trekkelijk pakket met lening, schuldsaldo-verzeke-ring en verzekering tegen inkomensverlies, zal een nieuwe stimulans geven tot eigendomsverwerving voor een groep mensen die zich daar in het verle-den niet toe in staat zag. Ik hoor hier en daar de kritiek dat dit al te gemakkelijk is. Welnu, dat is niet het geval omdat tegen deze maatregel sterk verzet bestond.

Ik wil er bij de minister van Huisvesting wel op aandringen dat men een en ander bijzonder door-dacht zou doen en dat de lokale huisvestingsmaat-schappijen deze dossiers met kennis van zaken – én met kennis van hun wijken – moeten aanpakken. Ik wil ook van de gelegenheid gebruikmaken om te benadrukken dat deze minister, die door sommigen – de heer Decaluwe om geen namen te noemen – vaak met de vinger werd gewezen, er toch maar in geslaagd is orde op zaken te stellen en leven te bla-zen in dit moeilijke dossier.

Daarnaast steunen we de plannen voor het inzet-ten van fiscale stimuli voor het verbeteren van het bestaande woonpatrimonium. Dat moet mogelijk zijn door bijvoorbeeld vrijstellingen van onroeren-de voorheffing.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, het verwondert me niet dat de VLD probeert om haar ministers te ondersteunen inzake het woonbe-leid. Ik stel vast dat de minister hier niet is. Noch-tans is dat voor een parlementair debat noodzake-lijk, omdat 15.000 bijkomende woningen één van de belangrijke elementen is in het regeerakkoord. U zegt dat u de minister verder wilt aanmoedigen en dat hij enorm veel doet. Ik stel vast dat de mi-nister het Vlaamse woonbeleid, de VHM en de so-cialehuisvestingssector aan het afbreken is.

Als de zittende huurders gestimuleerd worden om hun woning te kopen, dan is dat op zich positief. Maar de minister van Huisvesting stelt daar niets tegenover. Als er 3 woningen worden verkocht, kan een bouwmaatschappij met die middelen slechts 2 nieuwe woningen kopen. Als daar dus geen extra middelen tegenover staan, wordt het sociaal patri-

monium afgebouwd. Vooral degenen die in het so-ciaal huurpatrimonium blijven omwille van het sys-teem van de communicerende vaten, zullen meer huur moeten betalen.

Mijnheer Vermeiren, u hebt ook gezegd dat de fis-cale lasten voor de jongere gezinnen verlagen. De minister van Huisvesting heeft een positief voorstel gedaan voor de renovatiepremie, maar hij werd te-ruggefloten door de Vlaamse regering. Nu zullen mensen die renoveren tegen bepaalde voorwaar-den, een grote korting krijgen op het KI. Het KI zal 5 jaar lang niet worden doorgerekend.

Welnu, mijnheer Vermeiren, dat klinkt allemaal mooi, maar de jonge Vlamingen die willen renover-en, worden bestolen. Vroeger kreeg men tegen een aantal voorwaarden heel vlot een renovatiepremie van 250.000 tot 300.000 frank. In het beste geval zullen die mensen nu gedurende 5 jaar 6.000 of 7.000 frank besparen. Niet meer en niet minder. Samen is dat 30.000 tot 35.000 frank. En het zal niet de Vlaamse regering zijn die dat betaalt, maar de gemeente. Dat zijn nu de grote cadeaus van het Vlaamse woonbeleid. U breekt het sociaal huurpa-trimonium af, en mensen die renoveren, krijgen veel minder dan vroeger. *(Applaus bij CD&V en het VB)*

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer Decaluwe, ik weet dat u veel ervaring hebt vanuit de een of an-dere functie in het huisvestingsbeleid, maar u bent jammer genoeg enkele jaren jonger dan ik. U zegt dat het u verwondert dat de VLD-fractie zich inte-resseert voor het huisvestingsbeleid. Ik neem dat niet. U moet weten dat het de vroegere PVV en de huidige VLD zijn, die initiatieven hebben genomen inzake huisvestingsbeleid en inzake het beheer van veel lokale huisvestingsmaatschappijen. De sociale huisvesting is één van de eerste opgaven van de VLD.

We stellen vast dat de laatste jaren niet de vooruit-gang werd geboekt die wij verhoopten, niettegen-staande de zware inspanningen, zoals die van onze voorzitter destijds met Domus Flandria. Wie van ons wordt niet geconfronteerd met de problemen van de lange wachtlijsten ? Het doet pijn om de mensen daarbij niet te kunnen helpen. Het is dus goed om zich daarvoor te interesseren, maar het is ook goed om af te stappen van de geijkte vormen, en in samenwerking met de privé-sector naar mid-delen te zoeken om in tijden van economische cri-sis renovatie te promoveren. U hebt gelijk als u zegt dat de kredieten voor renovatie op zijn. Dat is niet nieuw in de wereld. Ik herinner me dat ik vier jaar geleden mijn goede vriend en toenmalig minis-

Vermeiren

ter van Huisvesting interpelleerde omdat zijn kredieten in september al op waren.

U hebt gelijk dat we oog moeten hebben voor de problemen op het vlak van renovatie en dat moet worden gezocht naar oplossingen. U hebt echter geen gelijk wanneer u zegt dat alles nog een keer op de rug van de gemeenten gebeurt. Bent u dan tegen ? Stelt u zich eens in de plaats van een gemeentebestuurder op het ogenblik dat de minister een dergelijk initiatief voorstelt over vrijstelling omdat de regering nieuwe impulsen wenst te geven aan kopers. De vrijstelling van onroerende voorheffing gedurende vijf jaar zal uiteraard een impact hebben op de gemeentelijke begroting, maar u kunt toch niet tegen de maatregel zijn ? Net als bij andere dossiers stelt u dat de regering moet opletten als ze iets doet voor de mensen, omdat de gemeenten dan een deel gemeentebelastingen kwijtspelen. Dat is niet ernstig noch sociaal !

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Vermeiren verdrinkt de vis.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer Decaluwe, ik verdrink de vis helemaal niet. Ik geef de vis zijn werkelijke waarde. U maakt er een haring van, ik een kabeljauw.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer Vermeiren, vroeger ontving de burger voor een renovatie 300.000 frank. Nu zal hij hoop en al 35.000 tot 40.000 frank ontvangen. Dat is het enige wat ik kwijt wou. U stelt dat de regering veel doet. Ik noem het een zware besparing op kosten van de burger.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer Decaluwe, spijtig genoeg ben ik gebonden aan de tijdslimiet, want anders zou ik zou heel graag hic et nunc een debat aanvatten over deze problematiek die u en mij duidelijk heel erg interesseert. De komende dagen zullen we hiertoe zeker en vast de gelegenheid krijgen.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, het vorige werkingsjaar startte in een internationaal kader waarbij de democratische wereld een klap in het gezicht en in de onderbuik had gekregen. De fundamenten van het vreedzaam samenleven van staten en bevolkingsgroepen stonden zwaar onder druk. Elke overheid vroeg zich af welke weg het economisch, sociaal en internatio-

naal op zou gaan. Het kwam er toen op aan om te tonen dat de fundamenten van onze samenleving sterk genoeg zijn om zelfs aan de meeste laffe en de laagste aanval op de integriteit van de democratie te weerstaan.

Eén van de manieren waarop men dit kon aantonen, was via het voeren van een beleid dat aandacht heeft voor iedereen die deel uitmaakt van een samenleving, een beleid dat kansen schept voor iedereen, een beleid dat niemand uit het oog verliest zodat niemand later zijn toevlucht moet nemen tot zinloos geweld om niet uit het oog te worden verloren.

De Vlaamse regering heeft aan het begin van dit nieuwe werkingsjaar met het begrotingswerk aangetoond perfect in staat te zijn een dergelijk beleid op te starten en aan te houden. Aan het budgettair evenwicht en het beleid merkt u dat zelfs de meest laffe aanslagen met een mondiaal effect, deze meerderheid en het project voor Vlaanderen niet van de koers konden doen afwijken. Los van de vele feiten die een regering niet in de hand kan hebben, kan de regering toch wegens alles. Een regering kan zelfs met een begroting inspelen op internationale, desastreuze effecten. Deze begroting bewijst de vooruitziendheid en de kwaliteit van het beleid.

Het voorbije jaar, met alles wat we hebben meegeemaakt, heeft de mening van de VLD-fractie alleen maar versterkt : deze regering voert een sociaal en liberaal beleid, straalt vertrouwen uit en verdient daarom ook het vertrouwen. Op dat van de VLD-fractie kan ze zeker rekenen. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president of moet ik u tegenwoordig 'mijnheer de Limburgse lijsttrekker voor de federale verkiezingen' noemen, of hebt u liever dat ik u aanspreek met de titel die u zo graag zou bezitten : 'mijnheer de toekomstige minister van Justitie' ?

Met uw Septemberverklaring hebt u eergisteren het startschot gegeven van uw persoonlijke campagne voor de federale verkiezingen op 15 juni 2003. Tijdens uw toespraak dacht ik op bepaalde momenten zowaar terecht te zijn gekomen op een VLD-meeting. De peptalk, de lange lijst van would-be-verwezenlijkingen en de uitvallen naar de tegenstanders wijzen erop dat de lijsttrekker duidelijk in vorm is. Dat bleek en zal ook de ko-

Dewinter

mende dagen en maanden blijken wanneer u uw ambt van minister-president zult misbruiken om aan verkiezingspropaganda te doen.

U bent niet de enige die vaandelvlucht zal plegen de volgende maanden. Minister Vogels is van plan om eveneens het gammele schip van de Vlaamse regering te verlaten en lijsttrekker te worden van de Senaat. Dan is er uiteraard minister Stevaert die het nog wat bruiner bakt. Hij wordt voor de sp.a zowel lijsttrekker voor de Kamer in Limburg, als lijsttrekker voor de Senaat. Zijn voorzitter, de heer Janssens, zegt dat Steve Stunt, mister Gratis van Vlaanderen de nieuwe federale minister van Financiën is. Deze regering is vergelijkbaar met het verhaal van de tien kleine negertjes. We zijn ondertussen al de heren Sauwens en Anciaux kwijt en na 15 juni 2003 komen daar misschien de minister-president en zijn twee vice-premiers bij. Of zijn de heren en dame misschien van plan om kiesbedrog te plegen? Zijn ze van plan om als lijsttrekker de kiezer een rad voor de ogen te draaien? Zullen ze de dag na de verkiezingen al onmiddellijk forfait geven?

In deze omstandigheden is het duidelijk dat deze regering niet zal kunnen functioneren. Minstens drie ministers van deze regering zullen mekaar als spitskandidaten voor de federale verkiezingen bekampen en hun beste krachten moeten wijden aan hun campagne. Mijnheer de minister-president, nochtans zou uw eerste prioriteit en uw belangrijkste bekommernis zich in deze Vlaamse regering moeten situeren. Hoe moet het in de praktijk verder? De ene dag zullen ze in interviews of debatten alle registers tegen elkaar opentrekken, om de andere dag in de ministerraad broederlijk te gaan samenwerken. Iedereen beseft dat hier brokken van komen. De werking van de regering zal hier enorm onder lijden.

Mijnheer de minister-president, u draait niet alleen de kiezers een rad voor de ogen, u verlamt niet alleen de werking van de regering, u maakt ook de instellingen belachelijk. Met uw kandidaatstellingen allerhande, toont u in feite aan waar de werkelijke macht in dit land ligt: niet in het Vlaams Parlement en bij de Vlaamse regering, maar op het federale niveau. Uw houding is het beste bewijs dat de Vlaamse regering uiteindelijk slechts een zandbak is waarin vrijblijvend mag worden gestoeid in afwachting van het blijkbaar serieuze werk.

Er is niet alleen de kwestie van de belangenvermenging, er is ook het feit dat u de andere ministers in de Vlaamse regering een mes in de rug steekt door nu reeds de aftocht te blazen. Laat me duidelijk gezegd hebben dat we in Vlaanderen geen nood hebben aan electorale jojo's, aan politieke benjispingers. We hebben nood aan een kapitein die op zijn schip blijft, die de koers uitzet en die het roer vastberaden in handen houdt. Mijnheer de minister-president, u doet dat absoluut niet met de uitdagingen die u de komende maanden aangaat, wel integendeel.

De Septemberverklaring is een goednieuwsshow geworden waarbij weinig of geen rekening wordt gehouden met een aantal negatieve economische evoluties en allesbehalve rooskleurige sociale, maar soms ook politieke omstandigheden, hier en vooral ook buiten Vlaanderen. De heer van Rompuy heeft al gewezen op de al te optimistische groeicijfers die u hanteert. Vooral de groeiende werkloosheid baart ons heel wat zorgen, u blijkbaar minder. U kent de cijfers, ze zijn duidelijk. Het was uw eigen minister voor Werkgelegenheid, de heer Landuyt, die in een interview met De Morgen van 5 september laatstleden verklaarde dat we 'kleur moeten durven bekennen. We staan weer op het niveau van 1999 toen deze regering begon.' Proficiat! Minister Landuyt zegt het zelf. We staan weer op hetzelfde niveau als toen paars-groen aantrad. We gaan dus terug naar af. Mijnheer de minister-president, de verklaringen van uw eigen minister staan toch in schril contrast met de permante verkiezingseuforie en de electorale hoerastemming waarin u blijkbaar verkeert.

Het gebeurt niet zo vaak dat ik het ABVV citeer. Als sociale partij bij uitstek moeten we dat echter doen. In De Morgen van 5 september 2002 stelt de vakbond 'dat het tijd wordt dat het beleid beseft dat de economische problemen niet zomaar zullen verdwijnen. De regeringen, Vlaams en federaal, hebben zich te lang achter 11 september verscholen. Zo moesten ze niet beseffen wat er aan de hand was. Nu blijkt dat de conjunctuur toch niet zo snel stijgt en dat, als de stijging zich toch inzet, dit niet meer betekent dat er opnieuw massaal veel werk blijkt.'.

Niet enkel de toenemende werkloosheid vormt trouwens een probleem, ook de economische activiteit boert achteruit. Dat geldt zeker voor de door u terecht zo geprezen Vlaamse technologische industrie. Ze voorspelt voor dit jaar een omzetsdaling van 5 percent en een achteruitgang van de werkgelegenheid in de sector met 3 percent.

Dewinter

De economische onzekerheid laat zich vandaag nog voelen. In alle kranten en deze morgen op de radio heeft men het over scherpe koersdalingen, dalingen op de aandelenbeurzen en het feit dat het aantal startende ondernemingen in Vlaanderen daalt. Mijnheer de minister-president, u wuift dat allemaal weg. U culpabiliseert in de Septemberverklaring en in allerlei interviews de ondernemers en werknemers die, zoals u in uw verklaring stelt, 'zelfgenoegzaam en egoïstisch zijn.' Dat is natuurlijk gemakkelijk : het is de schuld van de werkgevers en de werkgevers.

Ik ben ervan overtuigd dat zij niet zelfgenoegzaam of egoïstisch zijn. Werkgevers zijn bereid te investeren en risico's te nemen. De Vlaamse werknemers zijn bereid inspanningen te leveren. De voorwaarde is wel dat de Vlaamse overheid het juiste omgevingsklimaat creëert, de sociale lasten en belastingen laat dalen en de administratieve rompslomp en het teveel aan reglementen en wetjes tot een minimum beperkt.

Ik verwijs naar de studie van Unizo. Bestuurder Kris Peeters stelt op 9 september in Het Laatste Nieuws dat men 'op het federale niveau tenminste nog plannen maakt'. De Vlaamse regering houdt zich hiermee niet bezig. Zij onderneemt veel te weinig om de administratie te verlichten. Ik kan de stelling van vice-premier Vande Lanotte alleen maar beamen : 'Als het zo verder gaat, steekt het Waals Gewest Vlaanderen voorbij op economisch vlak.'

Mijnheer de minister-president, alles wat ik hier vertel, weet u zelf ook wel. Gebrek aan middelen en gebrek aan bevoegdheden zorgen ervoor dat Vlaanderen geen eigen loonpolitiek kan voeren, geen eigen Vlaams economisch en sociaal beleid kan en mag voeren. Ik heb wat dat betreft met zeer veel interesse uw boekje 'Het Vlaams Manifest. Ruimte voor regio's.' gelezen. U pleit voor de volledige regionalisering van het sociaal-economisch beleid. Goed zo ! U schrijft dat op het vlak van werkgelegenheid en loonvorming Vlaanderen beter een eigen koers zou voeren en dat de transfers naar Wallonië doorzichtig moeten worden. Al die intentieverklaringen zijn mooi op papier en goed om op 11 juli te formuleren en te herformuleren, maar in de praktijk gebeurt net het omgekeerde.

Mijnheer de minister-president, sta me toe dat ik u zeg dat u gezien de omstandigheden een politieke dwerg bent die wil deelnemen aan het wereldkam-

pioenschap hoogspringen. Telkens weer komt u, bij gebrek aan middelen, op de proppen met kleine middelen en maatregelen. In het Frans heet dat 'des mesurètes'. Dat zijn electorale gadgets, zoals het afschaffen van het kijk- en luistergeld, die het goed doen bij de publieke opinie maar die in de praktijk weinig zoden aan de dijk brengen.

U beweert dat de belastingen in Vlaanderen verlagen, omdat u het kijk- en luistergeld afschaft, terwijl iedereen in feite zit te wachten op een verlaging van de inkomens- en de vennootschapsbelastingen. Daarover hebben we in Vlaanderen echter niets te vertellen. Hoera, we hebben een eigen Vlaamse zorgverzekering, en we zijn daarvoor net als u vragende partij. Van een eigen Vlaamse sociale zekerheid is echter nog steeds geen sprake, want Wallonië ligt dwars. De minister-president zegt dat mobiliteit toch een belangrijke prioriteit is, en kijk eens aan : we verlagen de belasting op de inverterstelling voor milieuvriendelijke wagens. Over bijvoorbeeld de spoorwegen – de hefboom bij uitstek om iets te doen aan mobiliteit in Vlaanderen – hebben we echter geen enkele bevoegdheid.

Mijnheer de minister-president, u bent niet alleen een politieke dwerg die wil deelnemen aan het wereldkampioenschap hoogspringen, u weigert ook de polsstok aan te nemen die u de kans zou geven om over die hoge lat te springen, door bij staats-hervormingen nooit krachtig te eisen wat nochtans reeds door zowel meerderheid als oppositie in resoluties werd vastgelegd in dit parlement.

Mijnheer de minister-president, voor ik nader inga op het communautaire aspect, zou ik enkele woorden willen spreken over de bijkomende lasten die aan de bevolking worden opgedrongen in het kader van de zorgverzekering en over de permanente en blijvende spanningen in het onderwijs.

Ik vind het bevreemdend dat het kijk- en luistergeld wordt afgeschaft omdat u geen lineaire belastingen meer wilde – waarin u overigens gelijk hebt – terwijl u uiteindelijk de forfaitaire premie van de zorgverzekering met 15 euro verhoogt. 15 euro is niet het einde van de wereld, ik maak daar dan ook niet veel tamtam over, integendeel. Ik ben wel bezorgd over de toekomst, want ik hoorde namelijk dat Agalev een zorgcentiem wil invoeren. De spa wil dan weer dat de bijdrage inkomensgerelateerd wordt. Ik denk dat het ernaar uit ziet dat men na de verkiezingen van 2003 en zeker na die van 2004, een veel hoger bedrag zal moeten ophoesten voor de zorgverzekering. Ik waarschuw u hier nu reeds voor, en ik denk dat ik gelijk zal krijgen. De bevolking houdt zich best vast aan zijn bretellen, want

Dewinter

dat zit eraan te komen. De eerste verhoging met 15 euro is slechts het topje van de ijsberg, een opwarmingsoefening voor wat ons na de verkiezingen van 2004 zeker te wachten zal staan.

Het Vlaams Blok zal zich verzetten tegen het verhogen van die zorgpremie, omdat wij menen dat dit opnieuw de parafiscale druk in Vlaanderen zal doen stijgen, en dat kan niet de bedoeling zijn. Hoe moeten we de zorg dan financieren? Ik heb daarvoor slechts een oplossing: we moeten het financieren met algemene middelen. De oplossing is simpel: defederaliseer – zoals gesteld in de resoluties van dit parlement – de gezondheidszorg, de ziekteverzekering en de sociale zekerheid, en er komen meer dan genoeg middelen vrij om die zorgverzekering te financieren, mijnheer de minister-president.

Dan wil ik het nu even hebben over het onderwijs. U gaat er natuurlijk prat op dat de lat gelijk wordt gelegd, dat er opnieuw meer middelen bijkomen, namelijk 1,73 miljard euro. Dat is inderdaad correct, dat kan ik niet ontkennen. U hebt echter ook, niet ten onrechte, vastgesteld dat ondanks het feit dat er meer middelen zijn, de spanningen niet afnemen, wel integendeel. Dat is ook logisch: er waren denigrerende uitspraken van uw eigen partijvoorzitter, de heer De Gucht, er waren de permanente oorlogsverklaringen van uw onderwijsminister aan het onderwijsveld, permanente pogingen ook om het vrij onderwijs te destabiliseren. Dat zijn hiervoor de belangrijkste redenen.

Het Vlaams Blok blijft zich keren tegen die fameuze pluralistische school van de heer De Gucht en minister Vanderpoorten. Nu ook voormalig CD&V-minister van Onderwijs Martens mee op die kar denkt te moeten springen, en daarmee het vrij onderwijs eigenlijk het mes in de rug plant, blijft het Vlaams Blok als enige over om het vrij onderwijs te verdedigen. *(Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy)*

Ik stel vast dat er een alliantie groeit tussen CD&V en VLD om het vrij onderwijs af te bouwen, nu de heer Martens en minister Vanderpoorten objectieve bondgenoten zijn geworden om het vrij onderwijs inderdaad het mes in de rug te steken.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens: Mijnheer de voorzitter, ik wil toch even iets zeggen. Mijnheer Dewinter, u moet lezen wat er te lezen valt, en bekijken wat er

te bekijken valt. De waarheid is dat wij als christen-democraten vinden dat scholen vanuit hun autonomie en op basis van hun gelijkheid hun bondgenoten moeten kunnen kiezen. Dat is geen verhaal dat zich tegen de koepels richt. De bedoeling is de scholen de vrijheid te geven om hun bondgenoten te kiezen. Dat is iets anders dan wat deze regering totnogtoe heeft gedaan. De regering wou voortdurend tussenbeide komen om te zeggen dat de netten moeten worden doorbroken en dat er samenwerking moet komen. Wij willen het anders aanpakken. Wij zeggen dat alle scholen op voet van gelijkheid de middelen moeten krijgen om zelf hun dienstverlening uit te bouwen.

Mijnheer Dewinter, u mag de waarheid dus geen geweld aan doen. Als scholen ervoor kiezen om bondgenoten te zoeken, om begeleiding en dienstverlening uit te bouwen en om te voorzien in ondersteuning van de ouders, dan pas is er volgens ons sprake van echt vrij onderwijs. We willen het vrij onderwijs een maximale vrijheid geven. We willen af van de betutteling, de interventies en de overregulering. Ik denk dus niet dat we tegenover elkaar staan in deze kwestie.

De heer Filip Dewinter: Mijnheer Martens, ik stel alleen maar vast dat de minister zeer gretig en enthousiast heeft gezegd dat u gelijk hebt en dat het voorstel zou worden gerealiseerd. Het past in hun kraam om inderdaad de aanval op het vrij onderwijs voort te zetten en om de pluralistische school te realiseren. U bent dus de objectieve bondgenoot van de VLD in deze zaak. Het vrij onderwijs neemt u dat erg kwalijk. Daarom denk ik dat CD&V het vrij onderwijs een mes in de rug steekt. Wij trekken daar onze conclusies uit en blijven in de bres springen voor het vrij onderwijs.

Mijnheer de minister-president, ik wil nog even blijven stilstaan bij het feit dat u het in uw Septemberverklaring hebt gehad over het inburgeringsdecreet, over de stadsvlucht en over het feit dat de bevolking sinds 11 september 2001 de islam steeds meer als een bedreiging is gaan ervaren. Wat hebben die 3 thema's met elkaar te maken? Niet veel en de minister-president is blijkbaar niet meer in de zaal aanwezig. Ik zal het verband toch trachten uit te leggen. De rode draad – of moet ik over de paars-groene draad spreken – is de immigratie-invasie.

Allerlei initiatieven zouden de stadsvlucht hebben gekeerd en volgens de minister-president noteerden alle Vlaamse steden in 2001 een toegenomen bevolkingsaantal. In enkele steden werd de afgelopen 2 jaar een positief migratiesaldo bereikt. Dat is

Dewinter

geen leugen, maar het is toch ook de waarheid niet. Het bevolkingsaantal in de steden neemt inderdaad toe, maar toch blijft de stadsvlucht voortduren. Vooral de Vlaamse, autochtone en bemiddelde stedelingen verlaten in steeds sneller tempo de stad. In de plaats daarvan komen in de stad vreemdelingen, geregulariseerde illegalen en asielzoekers wonen. Die realiteit van het fameuze positieve migratiesaldo wil de minister-president blijkbaar ontkennen.

Ik zal mijn bewering bewijzen met de cijfers van de grootste stad van Vlaanderen, namelijk Antwerpen. In 2001 verlaten 15.136 mensen met de Belgische nationaliteit en 3.534 vreemdelingen de stad. 13.240 Belgen en 9.279 vreemdelingen vestigen zich dat jaar in de stad. Ook worden in 2001 1.758 geregulariseerde illegalen in het vreemdelingenregister ingeschreven. Die worden dus als stedelingen beschouwd. Om aan het positieve migratiesaldo te komen, moeten de geregulariseerde illegalen zelfs al worden meegeteld.

Deze cijfers tonen zwart op wit aan dat het de bemiddelde autochtone en belastingen betalende Vlamingen zijn die de stad verlaten. Antwerpen heeft daardoor voor 2001 een negatief saldo van 1.896 Belgen en een toename van het aantal vreemdelingen met 5.745, geregulariseerde illegalen inbegrepen. Op basis van deze cijfers spreekt de minister-president dus van een positief migratiesaldo. Wanneer beide getallen van elkaar worden afgetrokken, krijgen we 3.849 'Antwerpenaren' extra. De stadsvlucht zou dus opgelost zijn. Dat is een fabeltje, want er wordt niet verteld dat het grootste deel van die vreemdelingen een beroep moet doen op het OCMW. 95 percent van alle geregulariseerde illegalen in de grootsteden doet een beroep op het OCMW. De bemiddelde Vlamingen verlaten massaal de stad en gaan in de rand wonen. De verpauperde en arme vreemdelingen vervangen hen in de stad. Dat is de realiteit. De stelling van het positief migratiesaldo dat is bereikt dankzij de regeringsinitiatieven blijft dus niet overeind.

Een recente enquête van Het Laatste Nieuws toont aan dat ongeveer 50 percent van de Vlamingen de islam als een bedreiging ervaart. Dat verbaast ons niet, gezien de toename van de islamitische vreemdelingen in de grootsteden. Hele wijken islamiseren, terwijl de islamieten zelf zich steeds agressiever profileren. De leider van de Arabisch-Europese Liga, mijn intieme vriend Abou Jahjah, is daar het duidelijkste voorbeeld van. Misschien zal hij binnenkort in dit parlement zetelen. Hij is het product

van het knuffelbeleid van de minister-president. Hij is het multiculturele monster van Frankenstein, gecreëerd door paars-groen door geen duidelijke voorwaarden aan de vreemdelingen te stellen voor hun verblijf hier.

Ze worden niet verplicht zich te assimileren. Er worden almaar meer eieren onder die doelgroep gelegd. Dat leidt ertoe dat ze niet alleen een vinger of een hand, maar het gehele lichaam nemen. Ze stellen zich arrogant en agressief op, met alle gevolgen van dien. U hebt in Vlaanderen de Abou Jahjah's gecreëerd. Uw beleid is daarvoor verantwoordelijk. Het inburgeringsdecreet verplicht de vreemdelingen tot niets. Het is niet bindend en er zijn geen sancties aan verbonden. Ze moeten de gemaakte kosten niet terugbetalen. Dat lost allemaal niets op, integendeel.

Ga eens over de grenzen kijken. Kijk eens hoe de Nederlandse, Deense, Oostenrijkse en Italiaanse regeringen dit probleem oplossen. Het zijn niet toevallig allemaal regeringen met rechts-nationale partijen in de meerderheid. Ze houden de vreemdelingen een duidelijk principe voor : aanpassen of opkrassen. Het inburgeringsdecreet staat daar haaks op.

Ten slotte wil ik nog iets zeggen over het luik 'communautaire ambities'. Eigenlijk moet ik zeggen : 'het ontbreken van communautaire ambities'. Ik lees dat u verwacht dat 'bij de federale verkiezingen van volgend jaar een nieuwe institutionele ronde zal worden geïnitieerd vanuit de deelstaten'. Eergisteren hebt u dat gezegd. Hoe wilt u dat voorbereiden ? Hebt u een agenda ? Wat zijn uw intenties en ambities ? Wat is uw leidraad ? De resolutie die in maart 1999 in dit parlement is goedgekeurd, zou een leidraad kunnen zijn. Gaat u daarmee akkoord ? Of denkt u aan iets anders ?

Denkt u aan de voorstellen die u in uw Vlaams Manifest hebt neergeschreven ? Ik denk het niet. U gaat er prat op dat er een grote trendbreuk is ontstaan in de omgang met onze burens : 'geen haantjesgedrag of brullende leeuwen, maar zakelijke en rationele argumenten beheersen het debat tussen Vlamingen en Franstaligen'. Nu wordt er 'geluisterd naar elkaar', en is er sprake van 'wederzijds respect'. Kortom : de heren Van Cauwenberghe en Di Rupo zijn uw beste vrienden, althans, zolang u geeft en toegeeft.

Uw Vlaams Manifest was in dat verband een interessante oefening. U schaat zich daarin achter de 5 resoluties van het Vlaams parlement over de splitsing van de gezondheidstoelagen, de regionalise-

Dewinter

ring van het sociaal-economisch beleid, de spoorwegen en de luchthaven van Zaventem. De antwoorden van uw Waalse collega's waren, zoals u het uitdrukt, een voorbeeld van goede communicatie en wederzijds respect. De heer Di Rupo zei, in het kader van wat u bestempelt als de nieuwe toonzetting in het communautaire discours, het volgende : '700 fois non'. De heer Ducarme, van de meerderheid en een van uw partijgenoten, zei 'c'est la fin de la Belgique'. Tot daar de nieuwe toonzetting en de grote trendbreuk in de wijze waarop Walloë met zijn burens omgaat.

Intellectueel is het wellicht bevredigend om naar aanleiding van 11 juli boekjes te schrijven. Het is heel stoer om Vlaamse eisen te formuleren en te herformuleren tot wij er een punthoofd van krijgen. Wij hebben absoluut niets aan al die boekjes en verklaringen als deze voorstellen niet eens aan bod komen op het moment dat er met de Franstalige burens wordt gepraat. Het is altijd hetzelfde. Als we open, eerlijk, vriendelijk en sympathiek op het veld komen, spelen de Franstaligen en de Walen een soort 'communautaire catenaccio' of afbraakvoetbal. Het is een afbraakpolitiek die zij al jaren voeren : van Vlaminov tot Tijds krediet, de splitsing van de gezondheidszorg tot de regionalisering van de spoorwegen toe.

Ook nu is dit weer het geval. Het is een hot item op dit moment. Everberg is zo'n fantastisch voorbeeld van goede communicatie met de Waalse burens. Hoe staat het ermee ? Zou het nu niet het moment zijn voor de Vlaamse regering om vast te stellen dat op Vlaamse bodem Vlaamse apothekers en middenstanders worden overvallen door allochtone recidivisten die 60 feiten op hun actief hebben ? De Vlaamse minister-president moet hard op tafel slaan en zeggen dat het nu wel genoeg is en de federalisering van Justitie eisen. Zou deze eis niet de eis van de Vlaamse minister-president moeten zijn, tenminste als hij wat haar op de tanden had, wat strijdbaarheid aan de dag legde en minder de marionet van de federale premier was ? Dit zou de minister-president in zijn Septemberverklaring moeten eisen.

Dat is mijn mening, maar ik zie dat hij in een druk gesprek is gewikkeld met zijn groene en socialistische collega's. Ik neem daar akte van. Het is niet door Jip en Janneke te spelen in het 'Elizette' van de heer Van Cauwenberghe in Namen, of door 11 juli om te toveren tot een groot barbecuefeest dat er iets zal veranderen. Vlaanderen zou inderdaad een soort 'Beieren aan de Noordzee' kunnen zijn :

welvarend, goed georganiseerd, met een dalende werkloosheid en een stijgende economische groei en met een rechtse, conservatieve, katholieke meerderheid. De heer Van Rompuy zou hierover eens kunnen nadenken. Een rechtse, conservatieve, katholieke meerderheid in dit parlement zou kunnen als het cordon sanitaire tegen het Vlaams Blok niet gehandhaafd blijft. U zult hier nog spijt van krijgen. Let op mijn woorden.

Wij zouden een welvarend en onafhankelijk Vlaanderen in Europa kunnen zijn, als onze Vlaamse politici zich als zelfbewuste Vlamingen, en niet als marionetten van het Belgische federale regime, zouden gedragen.

De Septemberverklaring overtuigt mij geenszins. De minister-president doet mij steeds meer denken aan de trainer van Standard. De gewezen nationale trainer, Robert Waseige, had teveel peptalk, maar geen concrete resultaten. U weet wat er met de heer Waseige is gebeurd. Na de 7e match hebben zij hem de laan uitgestuurd. Ik ben ervan overtuigd dat de kiezer hetzelfde zal doen met de Vlaamse kiezers. Met wat geluk kan dit al op 15 juni 2003. Wij zullen de kiezer daar in ieder geval in steunen. Wij zullen daarom als aanzet, deze Septemberverklaring niet goedkeuren en de regering ons vertrouwen niet geven. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Tobback heeft het woord.

De heer Bruno Tobback (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's en leden van de regering, u hebt een mooi vooruitzicht gekregen. Zeven matches van vijf jaar betekent nog vijfendertig jaar. Dat is een goed vooruitzicht.

Ik bevestig hetgeen de heer Van Rompuy eerst heeft gezegd. We houden in dit land, en in heel Europa, op economisch vlak de adem in. We hebben nu eenmaal een open economie en zijn het slachtoffer van hetgeen aan internationale politieke en militaire manoeuvres gaande is. Dit komt bovenop het feit dat reeds voor 11 september, en zeker nadien, de economie door het barsten van de fameuze technologische zeepbel sterk is verzwakt.

Dus, mijnheer Van Rompuy, het is inderdaad op dit ogenblik niet zeker waar het met onze economie heen gaat. Wat zeker is, is dat ze op dit ogenblik niet erg groeit. We merken dat inderdaad. Als we binnen een paar maanden een oorlogssituatie krijgen op internationaal vlak, dan zullen we daar inderdaad de gevolgen van dragen. Niemand hier zal en mag dit ontkennen. Het zou trouwens geen enkele zin hebben mocht het parlement of de rege-

Tobback

ring trachten de mensen wijs te maken dat het goed gaat wanneer het niet goed gaat. In onze door informatie overspoelde samenleving zal iedereen dit wel merken. Zelfs indien men geen krant leest of televisie kijkt, dan zal men het zien aan de resultaten van zijn bedrijf of het voelen aan de waarden van de beleggingsfondsen die men links en rechts nog heeft. Steeds meer mensen zijn in dat geval. Dus niemand probeert de bevolking iets wijs te maken met de begrotingshypothese van 2,4 percent groei en de 2 percent waar men veiligheidshalve van uit gaat.

Deze regering voert op dat punt geen ongeloofwaardig beleid. We moeten nu eenmaal eerlijk en duidelijk toegeven dat de middelen die een overheid heeft in onze open economie beperkt zijn. Die middelen moeten goed worden besteed. Volgens mij worden ze ook goed besteed. Vergelijken we ons begrotingsresultaat met de resultaten van de meeste, zoniet alle andere landen en regio's in Europa, dan zullen er niet veel zijn die kunnen zeggen dat ze voor de zoveelste maal, jaren na elkaar, hun begroting kunnen opmaken met een ruim begrotingsoverschot. Als ik kijk naar Duitsland, Frankrijk en de meeste andere landen in Europa, dan gaat het daar over cijfers die een tekort van 3 percent benaderen. In Vlaanderen zijn we wat dat betreft goed bezig, en werken we met voorzichtige hypothesen.

Mijnheer Van Rompuy, we hebben beperkte middelen voor het aanpakken van de economische conjunctuur waaraan we onderhevig zijn. U houdt van het verhaal van de krekel en de mier. Een paar jaar geleden hebt u hier dat verhaal gebracht. Ik wil u een vraag stellen. Doet de mier het goed in de winter omdat ze, op het ogenblik dat de eerste sneeuw valt, een miraculeus macro-economisch recept vindt om te maken dat het een zachte winter wordt ? Neen, de mier doet het goed omdat ze in de periode ervoor een goede basis heeft gelegd. Die basis stelt haar niet in staat om te maken dat het geen winter wordt, maar om te maken dat ze die winter doorkomt en dat ze – want ik ga er van uit dat het een socialistische mier is – ook nog anderen kan helpen die niet even vooruitziend of gelukkig zijn geweest als zij. Wel, dat is wat deze Vlaamse regering momenteel doet.

Er is de voorbije jaren geïnvesteerd in onderwijs, meer dan in de vorige regeringen. Deze inspanning wordt voortgezet. *(Opmerking)*

Mevrouw Demeester, er was een socialistische minister van Onderwijs, en een christen-democratische minister van Begroting, die nog altijd bepaalde waar de middelen heen gingen. Er is en wordt geïnvesteerd in infrastructuur. Er is en wordt geïnvesteerd in welzijn. Er is en wordt geïnvesteerd in domeinen als milieu, tewerkstelling en andere.

De voorzitter : Mevrouw Demeester heeft het woord.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Mijnheer Tobback, u had het over cijfers. Ik ben aan het proberen het document te lezen dat we hebben gekregen over de hoofdlijnen van de Vlaamse begroting. Ik wil u vragen of u dat kleine zinnetje op de eerste pagina ook hebt gelezen : 'De begrotingscijfers in dit document dienen nog een laatste controle te ondergaan, naar aanleiding van de verwerking van de beslissingen van het begrotingsconclaaf en bij de definitieve opstelling van de begrotingsdecreten.' Met andere woorden, we discussiëren hier over een Septemberverklaring. We krijgen daarbij een document dat ons een aantal cijfers geeft, en we proberen op basis daarvan de discussie te voeren.

Ik wil het nu specifiek hebben over de cijfers, want uiteindelijk is dat toch wel fundamenteel belangrijk. De minister-president zegt dat er – als ik me niet vergis – 372 miljoen euro over is en dat dit zelfs iets meer is dan de HRF-norm. In het document dat ik lees, vind ik echter 2 soorten van HRF-normen. Ik zou graag hebben dat u me dat eens uitlegt om te zien of u het begrepen hebt. *(Ru-moer)*

De heer Gilbert Bossuyt : Wat een pretentie !

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Dat is immers toch belangrijk. Waarover discuten we ?

De heer Bruno Tobback : Mevrouw Demeester, ik heb de indruk dat u op dit ogenblik een beetje op een verkeerde denkpiste zit. We discuten over de Septemberverklaring. Ik maak nog altijd een groot onderscheid tussen een discussie en een examen. Ik weet niet of u ergens een benoeming hebt als prof. Als dat zo is, wil ik me gerust bij u eens komen inschrijven. Vandaag ga ik echter geen examen afleggen.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Ik spreek alleen over het bedrag dat de minister-president heeft uitgesproken.

De heer Bruno Tobback : We gaan discussiëren over de Septemberverklaring. Over de concrete begrotingscijfers zal ik met u heel graag discussiëren op het moment dat de begroting hier ter discussie zal voorliggen. (*Applaus bij de sp.a*)

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : In de Septemberverklaring zegt de minister-president dat er 372 miljoen euro over is volgens de HRF-norm.

De heer Bruno Tobback : Dat zegt hij inderdaad.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Mijnheer Tobback, in het rondgedeelde document staat letterlijk dat het geen 372 miljoen is. Ik raad u aan om ook dit document eens te lezen, en op basis daarvan zullen we dan de discussie verder voeren. Mijns inziens gaat het hier om iets fundamenteels. Dat is trouwens iets wat de regering de voorbije 3 jaar vergeten is. Het is fundamenteel dat we eigenlijk niet meer spreken over cijfers maar dat we alleen nog spreken over beloftes. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter : Mevrouw Demeester, u weet dat ik veel respect heb voor uw kennis op het gebied van financiën. Voor het debat vandaag is er mogelijk echter wel een misinterpretatie gekomen door het feit dat deze regering zeer veel budgettaire informatie heeft gegeven. U weet dat er een tijd was dat we dat minder deden. We deden dat toen minder omdat we de regeerverklaring zagen als zijnde de hoofdlijnen van de begroting, want vaak was onze begroting toen nog niet volledig rond.

Ik zou bijgevolg het volgende willen zeggen. U verwijst naar het document dat minister Van Mechelen ons heeft bezorgd. Ik heb dat zelf ook doorgenomen. Dat is natuurlijk zeer gedetailleerd het parlement op voorhand inlichten, vooraleer we naar het begrotingsdebat gaan.

In dit debat hebben we echter de bedoeling om geen technisch maar wel een politiek debat te voeren. Dat sluit aan bij de speech die u eergisteren hebt gehouden. Het is dus de bedoeling om het nu te hebben over de politieke krachtlijnen die daarin staan. Ik neem aan dat de burger wel iets heeft aan de politieke krachtlijnen van een begroting, maar weinig aan een interpretatie van een HRF-norm.

Ik verwijs naar een Latijnse opvatting van de Kamer, en ik wil dat hier introduceren. In de Kamer heb ik weinig over die HRF-norm horen praten. Ik heb er wel veel horen roepen en schreeuwen. In de Senaat ging dat iets beter, maar in de Kamer heb ik dat niet meegemaakt.

Ik wil dus voorstellen dat we voortgaan op uw uiteenzetting van eergisteren en ons concentreren op de politieke hoofdlijnen van dit document. (*Applaus bij de meerderheid*)

Mevrouw Demeester heeft het woord.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Mijnheer de voorzitter, ik zal geen discussie starten over welke elementen in bepaalde omstandigheden gegeven werden en welke niet gegeven werden. Ik wil wel inpikken op uw uitnodiging om het politieke debat te voeren. Het politieke debat gaat inderdaad over het feit dat de minister-president in zijn verklaring heeft gezegd dat er 372 miljoen euro overschot is, zoals gesteld in de HRF-norm. Het politieke debat gaat over de vraag of het overschot er is of niet.

De heer Bruno Tobback : Mevrouw Demeester, dat politieke debat zullen we voeren op het moment dat de begroting in het parlement wordt getoetst aan de Septemberverklaring. Dat is het systeem. Ik wil met u een goede, correcte en eerlijke discussie aangaan op dat geëigende moment. Aan zo'n discussie hebben de mensen iets, want de techniek en de inhoud worden dan aan elkaar gekoppeld in plaats van door elkaar geklutst. Dat is immers wat u zonet deed in een stijl die veeleer deed denken aan mijn vroegere afschrikwekkende professoren dan aan die van een politicus – dit echter terzijde.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, collega's, er is op het vlak van begrotingstechniek een evolutie omdat we hebben beslist te werken met ESER-aanrekening in het HRF-saldo. Bij een vergelijking tussen wat werd gerealiseerd en de norm blijkt dat we in 1999 434 miljoen euro beter deden dan de HRF-norm, in 2000 635 miljoen euro, en in 2001 1.065 miljoen euro. In dit document staat wel degelijk dat we volgens de ESER-normen 48 miljoen euro beter zullen doen dan de norm van 372 miljoen euro die is vooropgesteld. U kunt dat vinden op bladzijde 29. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Tobback heeft het woord.

De heer Bruno Tobback : Ik wens dieper in te gaan op een paar uitgangspunten uit de Septemberverklaring. Om tijdens economische crisissen te kunnen overwinteren moet er worden gewerkt aan de fundamenteën. Een eerste daarvan is het onderwijs. De regering heeft de intentie de financiële inspan-

Tobback

ning van de voorbije jaren voort te zetten. Uiteraard juich ik dat toe.

Ik kan me perfect vinden in de stelling van zowel de heer Martens als minister-president Dewael, met hun verschillende invalshoeken en achterliggende gedachten waar ik me nu even niet in wil verdiepen, dat scholen een grote onafhankelijkheid moeten krijgen en hun eigenheid moeten kunnen verdedigen. Het mogen echter geen eilanden worden met een eigen enveloppe en bestuurd door een alleenheerser. Een open onafhankelijke school moet daadwerkelijk open zijn.

Het gaat dan niet eens om geloven of niet, noch om godsdienst of zedenleer, maar om de manier waarop alle stakeholders van zo'n school erbij worden betrokken. Het gaat om scholen die mee worden bestuurd door ouders, leerlingen en leerkrachten op een democratische manier, open en duidelijk voor alle betrokkenen, ook voor de buurt waarin ze liggen. Ik doel hiermee in de eerste plaats op scholen in het basisonderwijs.

Dat is wat ik versta onder openheid in het onderwijs en onder zelfstandige scholen. Die twee dingen zijn met elkaar verbonden, en ik ben niet bereid een blanco cheque uit te schrijven. Ik ga ervan uit dat de regering het op dat vlak met me eens is.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Ik heb zelf ook gezegd dat er gelijke rechten, maar tevens ook gelijke plichten moeten komen voor alle scholen.

De heer Bruno Tobback : We zijn het dan helemaal met elkaar eens. Ik hoop dat we op die manier in het onderwijs in plaats van tot wrijvingen, tot een positief project kunnen komen, een project dat betrekking heeft op de kwaliteit van het onderwijs dat aan de leerlingen wordt geboden, de kwaliteit van de mensen die achteraf op de arbeidsmarkt komen, en de sociale gelijkheid van kansen om in dat onderwijs de eigen talenten te ontwikkelen. Daar moet de onderwijsdiscussie over gaan, en niet over de loopgravenstrijd tussen netten en opvattingen over vrijheid en openheid. Deze regering is bij uitstek in staat om het op die manier te proberen.

Mijnheer Decaluwe, als ik het heb over investeringen, kan ik niet om u heen. Ik herinner me de voorgaande begrotingen, toen u kwam uitleggen dat de regering wel veel zei over verkeersveiligheid, veel

muziek maakte over het aanpakken van zwarte punten, maar dat het nog 20 jaar zou duren vooral eer ze allemaal opgelost zouden zijn. Wel mijnheer Decaluwe, met het huidige engagement van de regering, zullen ze niet binnen 20 maar binnen 5 jaar opgelost zijn. Dat is een engagement dat gewicht heeft, dat draagt en dat een ernstig probleem in dit land aanpakt. Ik kan dat alleen maar toejuichen.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Men moet hierover geen misverstand creëren. Wij zijn er ook voorstander van om alles sneller aan te pakken. Men moet wel eerlijk zijn. Het is hetzelfde trucje als dat van de fietspaden. Men lanceerde enkele jaren geleden op een spectaculaire manier veel kredieten, en bij de begrotingscontrole werden ze weer weggenomen.

Mijn verwijt is het verschil tussen enerzijds de voorstellen en anderzijds de praktijk, namelijk dat er een fietser wordt overreden of dat er een zwart punt wordt aangepakt. Binnen de administratie Openbare Werken – en ik hoop dat de minister dat weet – zegt men dat er volgend jaar met dat geld geen enkel zwart punt zal worden gefinancierd. Waarom ? Er wordt nu nog een studie besteld om na te gaan hoe de overheid de zwarte punten op een veilige manier kan herinrichten. Het is ook het standpunt van de CD&V inzake ongevalanalyse om voor punten waar veel ongevallen gebeuren, na te gaan hoe men de infrastructuur kan aanpassen om de ongevallen te vermijden.

In concreto moet de studie nog besteld en afgeleverd worden. De voorstellen moeten nog worden uitgewerkt op de tekentafel en men moet nog aanbestedingen doen. In de nota's van de administratie voor Financiën staat dat minister Stevaert er niet in slaagt gelden concreet vast te leggen en projecten uit te voeren. Ik voorspel dat men in 2003 er niet in zal slagen om de herinrichting van de zwarte punten te realiseren.

De voorzitter : Minister Stevaert heeft het woord.

Minister Steve Stevaert : Ik wil hier even op reageren, want de opmerkingen zijn nogal fundamenteel. Als er kritiek mogelijk is, dan is dat omdat ik al een studie had besteld vooraleer de middelen werden goedgekeurd in de Vlaamse regering. Het parlement zou me daarvoor op de vingers hebben kunnen tikken.

Ten tweede zou het parlement me ook op de vingers kunnen tikken, maar ik neem aan dat het dat niet zal doen, omdat we al zwarte punten zullen

Stevaert

herinrichten vooraleer de studie klaar is. We kennen immers al een aantal dergelijke punten. We zullen de gouverneurs inschakelen en hebben al met hen vergaderd. Ze kunnen al beginnen aan de zwarte punten die bekend zijn, gelijktijdig met de studie die besteld is en al loopt.

Wat betreft de financiële middelen zegt men dat ik geld over heb. Ik wou dat dat waar was, maar het is niet zo. Naar het schijnt getuigt het van goed begrotingsbeleid om, als men een werk wil uitvoeren, de middelen vast te leggen. Meer nog, toen ik minister werd, was in een bedrag van een paar honderd miljoen frank voor fietspaden voorzien. Ik heb toen in de commissie voorgesteld om dat bedrag te verhogen. Toenmalig CVP-parlementslid Doomst heeft zich daar toen tegen verzet en in de commissie voor Openbare Werken heeft de CVP toen zelfs geweigerd mijn begroting goed te keuren omdat er te veel geld ging naar fietspaden. *(ru-moer)*

Ondertussen is wel voorzien in een budget van 3 miljard frank voor fietspaden. De burgemeesters van steden en gemeenten kunnen daar voor 80 of 100 percent een beroep op doen. Het zijn trouwens vooral de CD&V-burgemeesters die daar een beroep op doen. Zij helpen mij dus om dat geld op te maken.

De heer Carl Decaluwe : Wat u zegt, is niet ernstig. U bepaalt zelf welk soort kritiek wij mogen geven, maar dat is uw zaak.

Ik herinner me inderdaad dat er in de vorige legislatuur een spanningsveld is geweest met betrekking tot de goedkeuring van de begroting. Dat spanningsveld had echter niets te maken met fietspaden, maar wel met achterstallen in het structureel onderhoud. De heer Vermeiren zal wel kunnen beamen dat niet alleen de heer Doomst, maar ook ikzelf daar herhaaldelijk op hebben gewezen. *(Opmerking van minister Steve Stevaert)*

U voegde daar aan toe dat vooral CD&V-burgemeesters daar een beroep op doen. Welnu, dat is niet verwonderlijk vermits CD&V in twee op de drie gemeenten in het bestuur zit.

Mijnheer de voorzitter, ik wil van deze gelegenheid gebruikmaken om aan te dringen op transparantie in het licht van de parlementaire controle. Met parlementaire vragen, ja zelfs met vragen aan het Rekenhof slagen we er niet in klaarheid te krijgen in of controle uit te oefenen op de verklaringen of de

begrotingstechnische uitlatingen van minister Stevaert. Op mijn herhaalde vragen aan minister Stevaert over het aantal kilometer fietspaden dat er onder zijn beleid is bijgekomen, krijg ik nooit een concreet antwoord. Het enige dat ik dan krijg, is het vage en mistige antwoord dat dit moeilijk te becijferen valt omdat dit geïntegreerd moet worden in dit of dat. Nochtans is een duidelijk en concreet antwoord niet moeilijk te geven. We weten immers bijna allemaal dat één kilometer fietspad 500.000 euro kost.

Begrotingscontrole is een echt pingpongspel geworden, want de ene keer moeten we de middelen in het FFEU gaan zoeken, de andere keer in het VIF. Hoeveel kilometer fietspaden zijn er nu al bijgekomen onder minister Stevaert ? Soortgelijke vragen kan ik ook stellen met betrekking tot door-tochten, schoolomgevingen, missing links en noem maar op.

We hebben de minister-president nog horen verklaren dat er in één missing link per provincie voorzien wordt. In dit verband verklaarde hij dat de werven daartoe lopend zijn. Maar toen ik gisteren de minister een vraag stelde over die missing links, verwees hij keer op keer naar studies. Dat is toch iets helemaal anders dan 'werven die lopend zijn'. *(Opmerking van minister Steve Stevaert)*

Dat de werven inderdaad lopend zijn, is goed te zien aan de wegwerkzaamheden. Trouwens, uit een antwoord op een parlementaire vraag dat ik gisteren toevallig ontvangen heb, blijkt dat op 4 van de 5 provinciale missing links de werven nog niet lopend zijn. Een en ander bevindt zich nog steeds in de studiefase. Dat is de realiteit.

Mijnheer de voorzitter, ik wens nogmaals mijn oproep aan u te herhalen. Hoe kunnen we onze parlementaire controle uitoefenen of oppositie voeren als de regering het vertikt ons correcte gegevens te verstrekken ?

Mijnheer de minister-president, dit alles doet me wat denken aan de show die u deze zomer hebt opgevoerd met het oprijden van de Mont Ventoux. Daarbij waren aan de aankomst tal van camera's opgesteld, hoewel iedereen maar al te goed wist dat u onderweg goed opgetrokken werd om toch maar boven te geraken.

De heer André Denys : Dat is niet waar !

De heer Carl Decaluwe : U hebt me dat zelf verteld. Ik heb het trouwens ook van anderen ge-

Decaluwe

hoord. Veel mist, veel show, maar onderweg oncontroleerbaar.

Mijnheer de minister-president, u hebt er 2 uur en 40 minuten voor nodig gehad. Ik stel voor dat we het volgend jaar eens samen overdoen.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer de voorzitter, ik ben geraakt in mijn eer. Alleen de heer Denys kan dit nog rechtzetten.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Decaluwe, het klopt dat er camera's aanwezig waren. (*Gelach*)

Ik getuig echter in alle eer en geweten dat de minister-president tot mijn allergrootste verbazing de Mont Ventoux heeft opgereden. Het ging moeizaam, maar het ging en ik getuig dat hij op eigen kracht reed. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Tobback heeft het woord.

De heer Bruno Tobback : Mijnheer de voorzitter, ik wil het graag hebben over de discussie over welzijn en de zorgverzekering. We kunnen het toejuichen dat voor welzijn en voor het oplossen of het verkorten van de wachtlijsten voor zorg, in bijkomende middelen wordt voorzien. Net zoals op de meeste domeinen, zijn er niet voldoende middelen beschikbaar om het probleem in één keer op te lossen, maar dat is op nog geen enkel beleidsdomein met problemen van 30 jaar oud, het geval geweest. We juichen de inspanningen toe en we zullen op het einde van het lopende begrotingsjaar vaststellen hoeveel korter de wachtlijsten zijn geworden dankzij de bijkomende middelen. Op dat ogenblik zullen we de bevoegde minister echt ter verantwoording roepen, want dat is de taak van het parlement. We hebben er alle vertrouwen in dat de middelen nuttig en efficiënt zullen worden aangewend.

De discussie over de zorgverzekering is een moeilijke, maar al bij al ook luxueuze discussie. Ik herinner me de discussies en de vele technische moeilijkheden bij het totstandkomen van de zorgverzekering en de vrees dat het systeem nooit zou werken. Nu, 3 jaar later en 1 jaar na de echte inwerkingtreding van de zorgverzekering, stel ik vast dat de verzekering maar één probleem kent : ze is slachtoffer van haar eigen succes. Ze heeft aangetoond dat ze een essentieel element is geworden van onze welvaartsstaat. Voor heel veel mensen in

dit land die in een rusthuis verblijven of nood hebben aan thuiszorg, is de steun voor niet-medische hulp van essentieel belang en draagt bij tot de welvaart. Een premie van 10 of 25 euro weegt niet op tegen het bedrag van 1.500 euro dat men kan krijgen als men er nood aan heeft.

Ik juich in het bijzonder toe dat deze regering met de minister-president op kop, maandag op een enthousiaste manier de verdediging van de zorgverzekering op zich heeft genomen. Ik bedank de regering om jaar na jaar inspanningen te leveren om uit de begrotingsmiddelen bij te dragen aan het Zorgfonds, dat al een serieuze omvang heeft. Het is dan ook jammer dat we nu bij deze begroting, moeten overgaan van een bijdrage van 10 euro naar een van 25 euro. Deze opmerking heeft weinig te maken met zuurte of verzuring. Voor ons heeft het alles te maken met een principe. Wij zijn niet te vinden voor forfaitaire bijdragen, omdat we ze sociaal niet rechtvaardig vinden. Dat is een correcte instelling, want ook in ons regeerakkoord staat dat we zullen overgaan op inkomensgebonden bijdragen. Ik reken er dan ook op dat deze regering die richting zal uit gaan. Ik juich toe dat ze daartoe het engagement heeft genomen. Ik reken er dan ook op dat we het resultaat zullen merken op het einde van deze legislatuur in de vorm van een goed, haalbaar en verdedigbaar systeem voor een inkomensgebonden bijdrage voor de zorgverzekering.

Het gaat daarbij inderdaad niet over de vraag of de premie 10 of 25 euro zal bedragen. De inkomensgebonden premie zal voor sommigen waarschijnlijk hoger liggen dan de huidige 25 euro. Ik ben het dan ook helemaal eens met de vergelijking van de minister-president, die ik trouwens heb overgenomen tijdens een debat met christen-democratische studenten in Leuven. 25 euro stelt inderdaad niet veel voor in vergelijking met de meer dan 200 euro van het afgeschafte kijk- en luistergeld. Het nettoresultaat is dan ook voor alle Vlaamse gezinnen positief.

We blijven erbij dat deze regering het regeerakkoord moet uitvoeren en dat er moet worden gestreefd naar een inkomensgerelateerde financiering van de zorgverzekering.

De minister-president heeft in de Septemберverklaring ook verwezen naar inspanningen inzake milieubeleid. We zijn daar uiteraard gelukkig mee. Zowel omwille van het milieu als van de volksgezondheid als om redenen van ruimtelijke ordening, is het essentieel dat er een versnelling komt van investeringen in het hergebruik van vervuilde gronden en het saneren van vervuilde sites.

Tobback

Ook in een aantal andere milieudossiers kunnen nog belangrijke stappen vooruit worden gezet. Ik kom opnieuw bij mijn forfaitaire belastingen. In het Zomerakkoord was afgesproken om de forfaitaire afvalbelastingen af te schaffen. Ik heb dit niet gehoord in de Septemberverklaring. Ik hoop dat het een vergetelheid is, want anders krijgen we een nieuwe discussie over forfaitaire heffingen.

De regering heeft met deze Septemberverklaring lijnen uitgezet die toelaten dat Vlaanderen werkt aan een samenleving die ook een economisch moeilijke periode kan overleven. Er moet worden ingegrepen op het vlak van de tewerkstelling. Binnenkort zal in de commissie voor Economie en Werkgelegenheid worden gediscussieerd over de expansiesteun. Onze fractie meent dat opnieuw de koppeling moet worden gemaakt tussen expansiesteun en de resultaten inzake tewerkstelling. Dit zou een belangrijk signaal zijn. We moeten zoeken naar de meest efficiënte manier om dergelijke koppeling te maken. Dat is belangrijk en het zal een nuttig en essentieel instrument zijn. Deze Vlaamse regering moet aansluiten bij het federale tewerkstellingsbeleid. Ik reken erop dat daartoe de nodige middelen worden vrijgemaakt.

Ik ben er zeker van dat we in een regio met een de-

gelijk onderwijs, hoog opgeleide mensen, een goed sociaal vangnet en met een goed en vooruitziend duurzaam milieubeleid eender welke economische winter kunnen overleven. Ik reken daarvoor op de inspanningen van de regering en ze zal daarvoor onze steun krijgen. *(Applaus bij de meerderheid)*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen opnieuw bijeen om 14 uur om onze agenda verder af te handelen.

Geen bezwaar ? *(Instemming)*

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 13.02 uur.*
